

« Rangingane kan tyde på at Universitetet i Oslo ikkje er like leiande som rektoren vil ha det til. »

Anna Werenskjold, Debattredaktør **Kommentar, side 2**

Innbruddsbølge ved UiO

KRIM: Teknisk avdeling mener interne personer kan stå bak fire ulike innbrudd på Blindern.

Nyhet, side 4 og 5

UNIVERSITAS

www.universitas.no

Norges største studentavis

onsdag 29. september 2010

årgang 64, utgave 25

FOTO: LARS MARTIN HOVTUN

AFGHANISTANKRIGEN: – Noen studenter går ut fra at man må ha moralske defekter for å velge å dra til Afghanistan, sier tidligere afghanistansoldat. Flere ønsker nå å gjøre Blindern til en arena for en mer nyansert debatt.

Reportasje, side 6 og 7

Søppel ble kunst

BYGGEKUNST: Arkitekturstudenter fra hele landet har latt funksjonalitet være funksjonalitet og tatt i bruk Youngstorget som lekeplass.

Kultur, side 15

FOTO: IGOR R. NILSEN

Kutter i BI-støtte

ENGASJEMENT: Studentforeningen ved BI mener de må nekte studenter muligheten til å engasjere seg etter at Velferdstingets arbeidsutvalg har vedtatt å kutte drastisk i støtten.

Nyhet, side 9

Tulipandugnad: plant 200-årsjubileet!

**Merk tiden! 29. september kl 15 på Tørteberg (bak kjemibygget).
16500 tulipanløk skal i jorda!
Ansiktsmaling, kjemishow, klovn og helikopterbingo**

www.uio.no/200

UiO • 200

redaktør: **Anders Mathias Johansen**
a.m.johansen@universitas.no 924 28 353

redaksjonsleder: **Anna Werenskjold**
a.k.werenskjold@universitas.no 458 56 538

fotosjef: **Ketil Blom**

desksjef: **Håken Lid**

nettredaktør: **Øyvind Bosnes Engen**

MENINGER

Mistanker bekreftet

Norsk studentorganisasjon (NSO) har i høst fått kritikk både for å være for lite synlige og for ikke å evne å sette saker på dagsordenen. Denne kritikken er enda mer treffende etter NSO hadde sitt landsstyremøte i helgen.

Under landsstyremøtet ble det vedtatt at fem politiske plattformer skal være ferdig utviklet i løpet av høsten 2011. Altså ikke før om ett år. Det går for tregt fremover, mener interne representanter. Denne kritikken stiller vi oss bak. Det gjør også statsvitenskapsprofessor Trond Nordby. Han uttaler i denne ukens Universitas at «NSO har fått liten oppmerksomhet og det kan komme av manglende utspill. De har laget for lite larm.»

I dag fungerer ledelsen i NSO mer som administratorer av organisasjonen. De drifter organisasjonen, men setter ikke agendaen. NSO-ledelsen fremstår som en tungrodd byråkratisk organisasjon med «administrerende direktør» Anne Karine Nymoen i toppen.

Ved at NSO ikke ferdigstiller sin politiske plattform før til neste høst går de i stor grad glipp av å påvirke statsbudsjettene både for 2011 og 2012. Dette er ikke heldig.

Administrator Nymoen har tidligere uttalt at de vil fokusere på lobbyarbeid opp mot politikerne. Man kan da undres over hva disse møtene vil bestå av dersom organisasjonen ikke har noen vedtatt politikk de skal fronte. Hadde det ikke da vært en idé å heller ta tak i åpenbare problemstillinger innen sektoren og pushe disse ut i media? Da blir det i alle fall litt aktivitet mens vi venter på at politikken skal komme.

Det er forståelig at organisasjonen vil ha en trygg plattform i grunn for alle sine uttalelser. Organisasjonen har tidligere erfart ledere som har handlet i strid med plattformene, og fremmet sin egen politiske agenda. Det unngår man ved å forankre det politiske hos hele organisasjonen. Dette er likevel forferdelig kjedelig. Både for studentene som da vil gå et år «uten» representanter i budsjettforhandlingene og for organisasjonens medlemmer. Det var vel ikke for å drive administratorarbeid at medlemmene gikk inn i studentpolitikken? Og det var vel ikke derfor studentene i utgangspunktet besluttet å opprette en studentorganisasjon. Dette er triste greier.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

daglig leder: **Monica Reigstad**
monica.reigstad@universitas.no 22 85 33 36

annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

besøksadresse: **Moltke Moes vei 33**

postadresse: **Boks 89 Blindern, 0314 OSLO**

epost: **universitas@universitas.no**

web: **www.universitas.no**

Universitetet i Oslo er «eit leiande europeisk univers
Pynting på fak

KOMMENTAR

Anna Werenskjold,
redaksjonsleiar og debattredaktør i
Universitas

Internasjonale rangeringar av toppuniversitet har blitt ei trend dei seinaste åra. Spesielt dei prestisjetunge frå Shanghai og Times High Education (THE) blir det mykje blest rundt. Desse rangeringane har blitt ei vond flis i ryggen til Ole Petter Ottersen, rektor ved Universitetet i Oslo (UiO). Han klarer rett og slett ikkje bestemme seg for om han likar dei eller ikkje.

Prestisjehungrige Ottersen nytta i sommar gode resultat til å stadfeste på sin eigen blogg at UiO er «Noregs leiande universitet», men at «eit leiande europeisk forskingsuniversitet» ville kanskje vere meir passande [...] og i overensstemming med dei siste internasjonale rangeringane.»

Blir det derimot eit dårleg resultat, som på THEs nylige rangering der UiO først datt ut av lista på grunn av ein teljefeil, og så hamna på plass nr. 186, lirer Ottersen utav seg ei frase som dette:

– Dette aksepterer vi ikkje, seier han til DN, og fortel at UiO vil føreta ein eigen gjennomgang av tala, samt ta stikkprøver hos andre universitet for å sjekke om det er noko å høyre på eller ikkje. Ein ganske drastisk reaksjon på ei rangeringsliste som rektoren uttaler at han uansett ikkje har trua på.

At UiO ikkje får topplassering er ikkje så overraskande som Ottersen gir uttrykk for. UiO er verken kjend for godt arbeidsmiljø eller spesielt gode vilkår for dei altfor mange studentane og midlertidig tilsette. Spesielt mange professorar per student er det heller ikkje, og mange av dei tilsette har ein låg frekvens når det kjem til publisering av vitenskapleg materiale.

Ikkje er bygningsmassa noko å skryte av heller: Ikkje har ein plass til alle studentane, og fleire av bygga er i så dårleg stand at dei ifølge økonomidirektøren står i fare for å stengast av Arbeidstilsynet. Det hindrar imidlertid ikkje Ottersen frå å skryte sin eigen institusjon opp i skyene om ein får ei god plassering. Om UiO er eitt av dei leiande universiteta i Europa kan ein lure på korleis tilstandane er ved dei universiteta som vert rangert lengre ned på listene.

Til Uniforum sa rektoren i førre veke at «uansett kva måling eg kommenterer, så har eg heile tida vist til at det er eit metodeproblem med desse universitetsrangeringane».

Universitetsrangeringane har tidlegare fått mykje kritikk, også internt. Årets rangering frå THE er imidlertid betre enn nokon sinne, då ein har tatt i bruk andre metodar for å vurdere universiteta. Det er dermed sannsynlig at UiO faktisk presterer

dårlegare enn blant anna konkurrenten i Bergen, som kom på 135. plass i THEs rangering. Rektoren ved Universitetet i Bergen er, slik alle rektorar som har fått ein gullmynt i fanget, strålende nøgd og har høg tiltru til rangeringane.

Kvalitet på utdanningsinstitusjonar er som kjent vanskeleg å måle. Likevel er dette noko som rektorane ved sine respektive institusjonar må forholde seg til, og eit leiande europeisk universitet finn ein neppe i Oslo med det første. Debattane om høgre utdanning dei siste månadane, og seinast med Bernt Hagtvets utspel om UiO som ein «pøsefabrikk», vitnar nemleg om noko anna.

Per i dag er åtte nordiske og om lag 80 europeiske universitet rangert før UiO. Ottersen skal likevel ha skryt for å omgå problemstillinga på ein enkel og grei måte. Er det ikkje nokon andre som vil seie at UiO er eit superuniversitet får ein jaggu gjere det sjølv: «UiO – eit leiande europeisk universitet» er beskjeden som møter ein på universitetets framside på nett.

Ottersen held fram med å snu kappa etter vinden, og studentar og tilsette er etterlatt i uvisse om ein kan ta rektorens ord på alvor eller ikkje.

a.k.werenskjold@universitas.no

ØYEBLIKKET

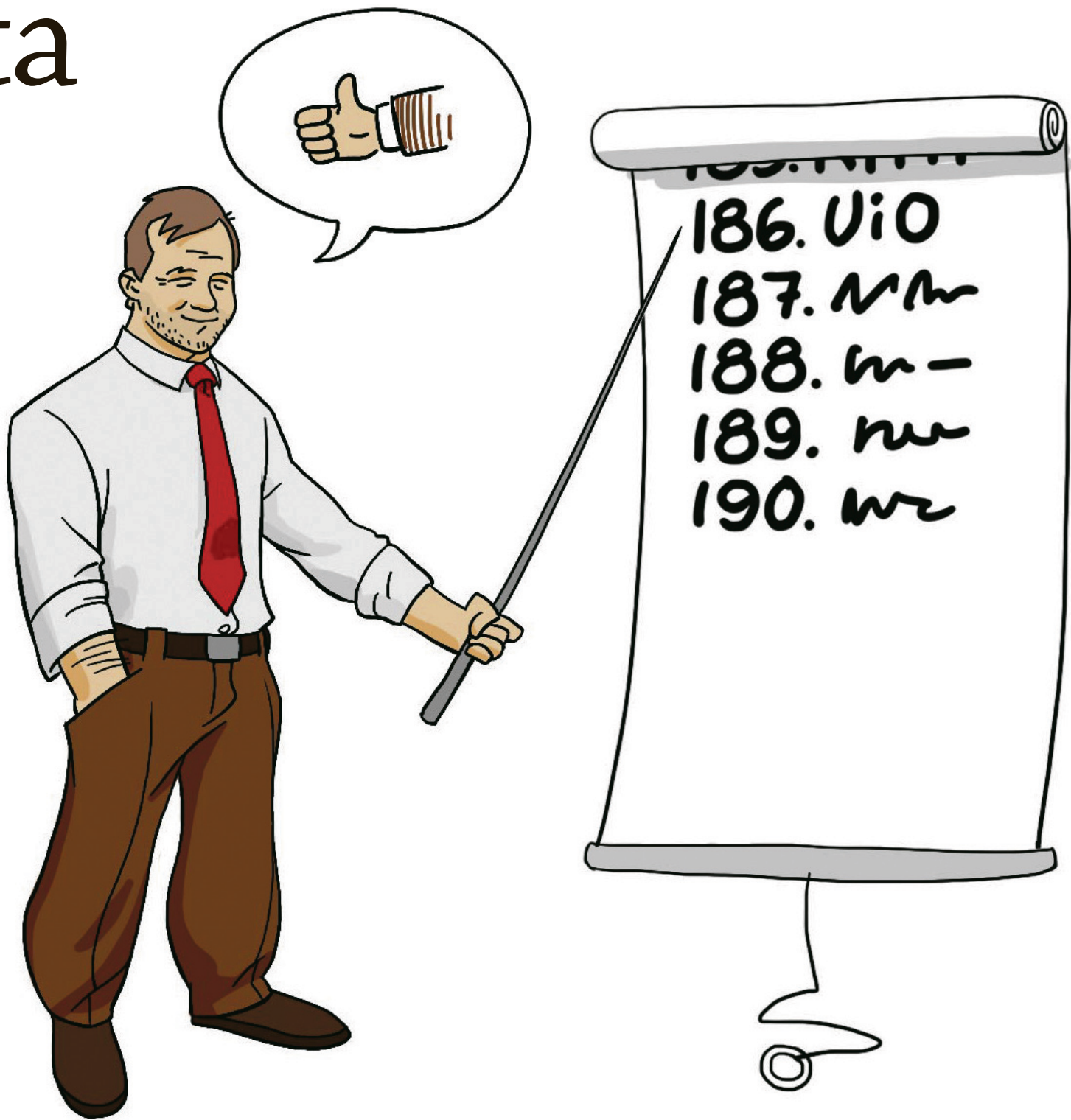
Aurora Hannisdal

Smakfull demo: Med partyhatter, papirtrompeter og en kake med påskriften «Ingen skam å snu», overrasket humanitærorganisasjonen SAIH tirsdag energiutvinningselskapet Fugro på deres stand ved Karrieredagene ved UiO. Fugro har angivelig drevet ulovlig oljeleting i det okkuperte Vest-Sahara.

itet». Det har rektoren kome fram til heilt sjølv.

ta

ILLUSTRASJON: JULIUS VIDARSSØNN LANGHOFF

SIGNERT

Henrik Asheim,
leder av Unge Høyre

Med rødgrønn regjering har debatten om høyere utdanning stoppet opp.

Idétørke i regjeringen

Man kan helt sikkert mene mye om både Kristin Clemet og Gudmund Hernes som utdanningsministre. Selv hadde jeg langt større sans for Clemet enn for Hernes. Men de to hadde noe til felles, som dagens Kunnskapsdepartement mangler: De likte å debattere høyere utdanning.

Ikke bare gjennomførte de tydelige reformer, men de ønsket velkommen en bred debatt om veien videre for landets viktigste sektor, også fordi debatten i seg selv er viktig.

Kontrasten er ganske tydelig til dagens rødgrønne regime. En hver ny debatt skal slås ned, og den eneste

«Kan en eneste rødgrønn politiker argumentere for hvorfor skolepenger for utenlandsstudenter er feil?»

ministeren vi hører mindre fra, er Karl Eirik Schjøtt-Pedersen (statsråd ved Statsministerens kontor, red.anm.).

Dette ble igjen tydelig da en debatt om skolepenger for utenlandsstudenter blusset

opp nylig. Faktum er at stadig flere land innfører skolepenger for utenlandsstudenter, mens Norge ikke gjør det. Dermed blir det stadig flere som kommer til Norge for å studere, ikke fordi norsk høyere utdanning er i toppklasse, men fordi vi er billige. Det igjen kan legges et urimelig press på en allerede presset sektor.

Høyre har åpnet for skolepenger for utenlandsstudenter som en av flere mulige tiltak. Og det er her jeg er overbevist om at både Clemet og Hernes ville grepet debatten, selv om deres syn nok ville være forskjellig. Med dagens regime mener derimot AUF Blindern at dette er en «snikinnføring» av skolepenger. Det blir som jeg skulle mener at de nye skjenketidene var en snikinnføring av forbudstiden. Kanskje jeg også ville fått forsiden på Universitas, men videre konstruktivt ville det ikke være.

Det er helt greit at noen er uenige i tiltaket med skolepenger for utenlandsstudenter. Men kan en eneste rødgrønn politiker argumentere for hvorfor det er feil, fremfor å drive skyggeboksing i en helt annen debatt?

De siste fem årene har de store grepene i høyere utdanning uteblitt og sektoren har blitt en salderingspost på statsbudsjettene. Vi trenger en ny regjering for å løfte både budsjettene til og debatten om høyere utdanning.

Henrik Asheim er leder i Unge Høyre og gjesteskribent i Universitas

BAKPÅ NYHETENE

«Torsdag står magedans og salsa på programmet for kvelden eksploderer i øl og pølser når studentene arrangerer oktoberfest.

Altaposten spår eksplosiv feiring under student-UKA ved Høgskolen i Finnmark. (28.09.)

«Ser man bort fra urin, bæsjing, brystmelk og blåbær som blir kastet fra vaginaen, leverer Young fremdeles en sterk opptreden med stor publikumsverdi.

Anmelderen i Under Dusken lukket øynene og så verdien i performanceartisten Ann Liv Youngs forestilling i Trondheim (27.09.)

«Hvis du trodde marinbiologisk forskning ikke kunne være hysterisk morsomt tok du grundig feil.

Forskningsformidlingsnettavisen Forskning.no setter skapet på plass. (28.09.)

TWITTER

studentnyheter på 140 tegn

UiO200 Plant jubileet! UiO setter 18 000 (!) tulipanløk 29. sept. Sted: Tørteberg, nederfor Fysikk/Kjemi (Apalveien).

Kl. 15. Bli med! Ta med noen!
28. sep Twitterkonto for UiOs jubileumsprosjekt.

HadiaTajik Vil du komme på den høytidelige åpningen av Stortinget nå på lørdag? Kanskje kan du få mine to gjestebilletter.

27. sep Stortingsrepresentant (Ap)

AnneKN ferdig med dag 2 av Landsstyremøtet og gratulerer Norsk studentorganisasjon med sitt nye samiske navn: Norgga Studeanttaid Organisasuvdna!

25. sep Leder i Norsk studentorganisasjon

AxelJoensson Varför stod Jimmie Åkesson längst bak i kön till toa? Han ville varasist.

28. sep Svensk studentavisredaktor

piabodahl 150 studenter hører om norsk arkitektur i Shanghai. Kulturminister holdt åpningstale, nå rektor v AHO, Karl Otto Ellefsen, som snakker.

26. sep Kommunikasjonssjef Norsk Form

meisingset Akademia må satse på wikipedia. Forskere, studenter, undervisning. ja!

25. sep Kulturredaktør Minerva

BergenStudentTV José Raúl Vera López fikk årets Raftopris, og sentralt i arrangementet står flere studenter. <http://tinyurl.com/2w4tsp9>

25. sep Student-tv i Bergen

okvalnes er i mål etter to intense filosofidager med voksne, erfarne studenter på besøk i Nydalen. Spår en tøff mandag for sjefene deres.

24. sep Forfatter og førsteamanuensis på BI.

nyhetsredaktør: **Simen Tallaksen**
s.tallaksen@universitas.no 480 36 044

featureredaktør: **Nordis Tennes**
nordis.tennes@universitas.no 922 21 231

NYHET

Saksøkte universitetet, fikk jobb

ARBEIDSLIV: Universitetet i Oslo (UiO) har inngått forlik med to ansatte som saksøkte universitetet for å få fast jobb. Begge blir nå ansatt i faste stillinger, og dermed trekkes stevningene, skriver Forskerforum.

Saksøkerne mente at de var utsatt for ulovlig midlertidig tilsetning, etter blant annet å ha gått direkte fra doktorgradsstipendiat til nye midlertidige kontrakter.

– Vi er tilfreds med at de har fått faste stillinger og mener det var i tråd med gjeldende rett, sier Brita Alsos, advokat i Forskerforbundet til Forskerforum.

Studentprosjekt til verdensrommet

VITENSKAP: Studentsatellitten HiNCube er ferdig, og skal snart sendes opp i verdensrommet, ifølge Nordlys. Byggingen av satellitten ved Høgskolen i Narvik (HiN) begynte i 2006, og de to eneste som har vært med hele tiden er Espen Oland og Frank Vedal.

– Jeg synes det har gått tregt, men det har vært lærerikt, sier Oland, stipendiat ved HiN.

Satellitten skulle etter planen skytes opp 1. oktober i India, men oppskytingen blir forsinket.

HiNCube skal ta bilder av jorda, måle temperaturen og studere magnetfeltet rundt jorden.

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN

– En ikke liten del av Oslo-studentene tilhører risikogruppen for AIDS. Disse har behov for en egen AIDS-beredskap ved universitetet, sier overlege Otte Steinfeldt-Foss ved Helsetjenesten på Blindern.

Fra saken «Studenter er risikogruppe for AIDS» Nr. 12 1985

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

Marshallhjelp til lånekassa?

Miss Frances E. Willis i samtale med konsulent Kotevsk i Statens lånekasse. Vi vet ikke hva de snakker om, men kanskje vi kan antyde en liten dollarinsprøytning i Lånekassa.

Under AUSA-konferansen, som for en tid siden ble avsluttet i Oslo, ga AUSA en mottagelse i Den amerikanske ambassade, som for anledningen beredte seg på å stille sine lokaler til disposisjon. Blant gjestene fant man foruten delegatene og observatorene ved konferansen, også representanter for en rekke ambassader og flere departementer så som Utenriks- og Kirkedepartementet.

Den amerikanske ambassadør i Norge, Miss Frances E. Willis, var også tilstede, og holdt en uformell liten tale til gjestene.

Hun ønsket alle velkommen og fortsatte:

— I am feeling envious of all of you. I can recall when I as a student went on a scholarship to Brussels, where I spent a most fascinating year.

Hun fortsatte med å si at på det ene året i Bryssel lærte hun mer enn hun noen gang hadde lært på noe annet år i sitt liv.

Den generelle politiske situasjon ble også berørt:

— Not all people agree with the Americans, but some do, so ambassadoren.

Hentet fra Nr. 8 1960

NEWS

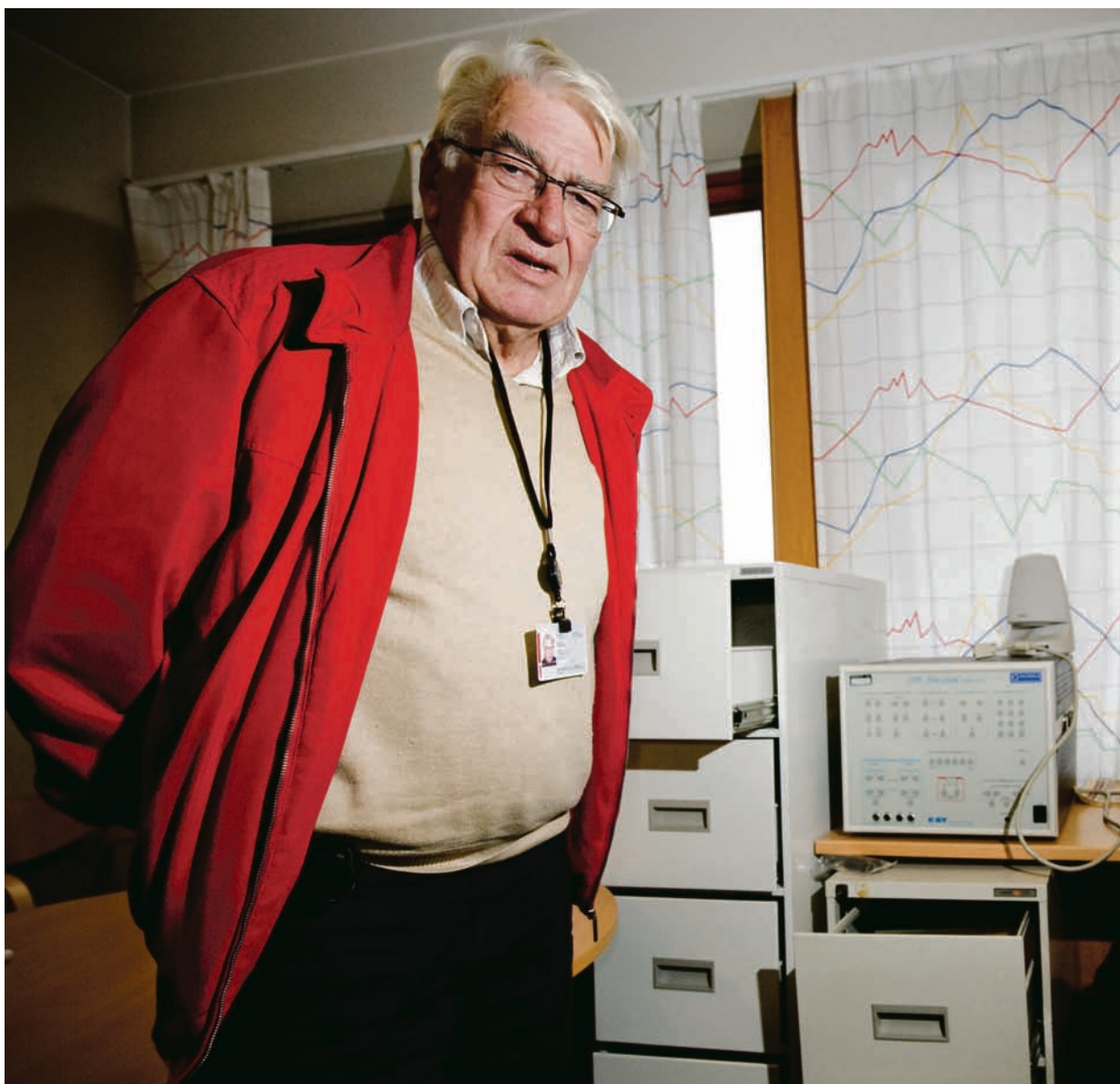
read more news in English at universitas.no

Wave of burglaries at campus

CRIME: During the summer holidays UiO experienced four cases of burglary. The Faculty of Humanities and The Faculty of Social Sciences lost cash and equipment worth more than 30 000 NOK, and it is feared that the ones responsible have access to a UiO-key card. If this is the case, further break-ins to university buildings can't be ruled out.

Frøde Meinich, head of technical matters at UiO, explains that the circulation of old key card poses a security threat.

– The older type doesn't require a PIN-code, and we have no way of tracing the use of them, says Meinich.

Inngang: Sikkerhetsrådgiver og los ved UiO, Trond Erik Eriksen, mener tjuvpakket som stjal fra ILOS også kan stå bak de andre tyveriene.

Tyveribølge på

I løpet av sommeren ble det gjennomført fire innbrudd ved UiO. Teknisk avdeling mener interne personer står bak. Med nøkkeltkort på avveie kan tyvene slå til igjen.

KRIM

tekst: Julie Nordby Egeland

foto: Ketil Blom

– Det er åpenbart at det er noen med intern tilgang som står bak tyveriene ved HF, det må ha vært planlagt av noen på huset, sier Frøde Meinich, teknisk direktør ved Universitetet i Oslo (UiO).

Universitas har tidligere skrevet om et innbrudd på Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV) og to innbrudd ved filologisk forening ved Det humanistiske fakultet (HF). Et siste innbrudd har funnet sted ved Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk (ILOS), også dette ved HF.

Alle innbruddene har skjedd i løpet av sommerferien, og de tre innbruddene ved HF ser ut til å ha et felles mønster: Personene bak har hatt tilgang til fakultetets nøkkeltkort. Derfor frykter teknisk avdeling at interne personer kan stå bak ugjerningene.

– Kan slå til igjen

– Dersom et nøkkeltkort tilhørende HF er på avveie, er det som å ha mistet en nøkkel. Det er derfor fullt mulig at tyvene kan slå til

igjen, sier Meinich.

Teknisk Rådgiver ved UiO, Trond Erik Eriksen, påpeker at flere av nøkkeltkortene ved HF er gamle og må byttes ut. Disse nøkkeltkortene krever ikke bruk av PIN-kode.

– UiO har i dag ingen sporing av nøkkeltkort når det ikke samtidig brukes PIN-kode. Det er derfor vanskelig å vite om det er et nøkkeltkort er på avveie, eller hvem som bruker de ulike nøkkeltkortene på dagtid, sier Eriksen.

Dersom et nøkkeltkort er på avveie, er det ikke umulig at det blir et snarlig gjensyn med tyvene på HF.

Rommet som ble utsatt ligger innerst i tiende etasje i Nils

Treschows hus og blir til vanlig brukt som kontor. Tyvene kom seg inn ved hjelp av nettopp nøkkeltkort, og brøyt deretter opp skapene hvor utstyret lå.

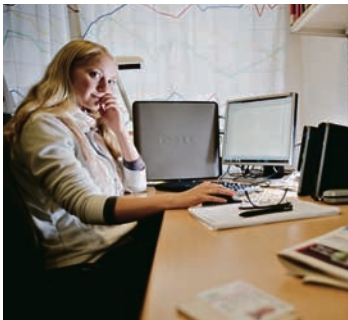
– Det later til at tjuvpakket kjente huset godt, i alle fall ved ILOS-tyveriet. Både med tanke på at de kan ha hatt nøkkeltkort, men også fordi rommet ligger rimelig bortgjemt, sier Eriksen.

Han forteller at tyvene fikk med seg diverse utstyr, blant annet et par mikrofoner, båndopptagere og projektorer. Verdien på det teknologiske utstyret tilregnes, ifølge Jan-Børge Tjäder ved ILOS, å være på 5998 kroner. Tyveriene ved den filologisk foreningen ga et utbytte på til sammen 26 000 kroner, og den samlede summen av tyveriene ved HF passerer derfor 30 000 kroner.

Mulig sammenheng

Eriksen utelukker ikke at det er samme person, eller bande, som står bak de fire tyveriene som alle skjedde i tidsrommet 30. mai til 4. august.

– Det er et spørsmål politiet må ta seg av. Men det er godt mulig at det er en eller flere personer som har gjort seg kjent med universite-

Skummelt: Masterstudent, Gullveig Gulleng, synes det er skummelt at rommet hun ofte bruker som kontor ble utsatt for tyveri

Blindern

Tidspunkt for tyveriene

- Mellom 29. og 30. mai ble Filologisk Forening ved HF-fakultet frastjålet 6000 kr.
- Mellom 7. og 8. august ble Filologisk Forening ved HF-fakultet frastjålet 21 000 kr.
- Mellom 2. og 4. juli ble SV-fakultet frastjålet 100 kroner og et par laptopper.
- Mellom 30. mai og 2. august ble Institutt for Litteratur, Områdestudier og Språk (ILOS) frastjålet diverse utstyr beregnet til 5998 kroner.
- I tillegg til kontanter og utstyr stjal tyvene gjenstander med affeksjonsverdi for foreningene og fakultetene.

tet, og som står bak flere tyverier.

Eriksen har jobbet med sikkerhet ved UiO siden 1996 og erfart hvordan universitetet er spesielt sårbart om sommeren.

– Det er mye som kan skje når det er lite folk på huset, sier Eriksen.

Han sikter her til at universitetet er lite bemannet i ferien, og at det dermed er mindre risikabelt å utføre tyverier.

Administrasjonen ved HF ønsket ikke å kommentere sikkerhetsrutinene ved fakultetet, men studentrepresentant i fakultetsstyret, Johan Tunestam, mener noe bør gjøres:

– Det er helt på trynet at noen

har kommet seg inn i husene tre ganger. Jeg syns hele saken er veldig merkelig. Dersom sikkerheten er for dårlig må tyveriene bli tatt på alvor. Det må gjøres noe med en eneste gang, sier Tunestam.

Både Meinich og Eriksen er klare på at tiltak bør iverksettes for å forhindre nøkkeltort-tyverier i framtiden, og de skulle gjerne hatt mer midler til sikkerhet ved UiO.

– Vi trenger kortlesere tilknyttet vårt adgangskontrollsystem, sier Eriksen.

Rotet bort anmeldelsen

På tross av at anmeldelsen av ILOS-tyveriet ble sendt til politiet 20. august har enda ikke Tjäder og ILOS fått noen bekreftelse på hva politiet vil gjøre med saken. Da Universitas ringte Majorstuen politikammer viste det seg at anmeldelsen var blitt borte, og at det derfor ikke har blitt satt i gang noen etterforskning. Majorstuen politikammer vil nå be ILOS sende anmeldelsen på nytt.

Politiet har heller ingen formening om det er noen mulig sammenheng mellom tyveriene, og tyveriene ved både SV og HF ble henlagt, og ingen er blitt mistenkt.

Meinich og teknisk administrasjon ved UiO har ingen kommentar til politiets etterforskning av tyverier ved UiO.

– Vi anmelder konsekvent alle forhold, og ønsker selvfølgelig at sakene skal bli løst, sier Meinich.

j.n.egeland@universitas.no

Tar tid: Å utvikle en politisk plattform for Norges største studentorganisasjon er ikke gjort i en håndvending, ifølge leder i Norsk studentorganisasjon, Anne Karine Nymoen.

Upolitisk NSO

Det vil gå enda ett år før hele Norsk studentorganisasjons politikk er på plass. – De har vært lite synlige, mener professor Trond Nordby.

STUDENTPOLITIKK

tekst: Øyvind Bosnes Engen

foto: Ketil Blom

Den nyopprettede interesseorganisasjonen Norsk studentorganisasjon (NSO) har siden den ble stiftet 1. juli manglet vedtatt politikk på en del områder. Dette har ført til at organisasjonen ikke har kunnet uttale seg i flere av utdanningsdebattene som har gått i media i løpet av våren og sommeren. Under NSOs landsstyremøte denne helgen ble det vedtatt at fem politiske plattformer skal være ferdig utviklet i løpet av høsten 2011.

– Ting går for tregt, sier landsstyremedlem Benedicte Grande Arntzen fra Høgskolen i Sør-Trøndelag.

Hun ønsker seg et høyere tempo i prosessen, og mener NSO derfor bør hente inspirasjon fra studentorganisasjonene som eksisterte forut for NSO: Norsk Studentunion og Studentenes Landsforbund.

– De hadde mye lik politikk, det var derfor vi slo oss sammen, sier hun.

Mangler forankring

NSO har blant annet hatt vanskeligheter med å uttale seg om Lånekassens inntektsgrense og kostnadsgrensa til studentboliger. I tillegg har organisasjonen hatt begrenset mulighet til å ta stilling i debatten om organisering av utdanningssektoren.

– Hvis vi ikke er en organisasjon med en politikk så er vi en organisasjon for organisasjonens skyld, sier leder for Studenttinget ved NTNU Amund Aarvelta.

Han innser at det finnes

praktiske hindre som gjør det vanskelig å utvikle politikken raskere, men mener NSO må gjøre sitt ytterste for å fjerne disse.

– Det ledelsen fronter offentlig har ikke full forankring i organisasjonen før de politiske plattformene er på plass, sier han.

– Lite synlige

Professor i statsvitenskap, Trond Nordby, synes det virker lenge å gå halvannet år uten en fullstendig politisk plattform, og mener dette gjør organisasjonen dårligere rustet til å påvirke statsbudsjettet, samt lovendringer som angår utdanningssektoren.

– Det virker veldig lenge. Det bør i hvert fall være ferdig innen neste års statsbudsjett, hvis ikke er det i realiteten to år til de kan øve innflytelse.

Nordby mener NSO har vært lite synlige i debattene som har gått om høyere utdanning de siste månedene.

– NSO har fått liten oppmerksomhet, og det kan komme av manglende utspill. De har laget for lite larm.

– Lobbyvirksomhet er blitt en viktig del av det politiske spillet, og her er det viktig at også studentene kommer fortest mulig på banen, sier Nordby.

Vil ikke forhaste seg

– Vi har mye politikk som ligger i prinsippprogrammet, men vi mangler detaljpolitikk, sier leder i NSO, Anne Karine Nymoen.

– Er det ikke problematisk å gå så lenge uten fullstendig politikk på alle relevante områder?

– Ideelt sett skulle man selvfølgelig hatt en politikk på alt med en gang. Jeg mener faktisk at ett år er ganske raskt.

Ifølge Nymoen er det viktig å ikke forhaste seg når de politiske plattformene skal utvikles, og viser til dårlige erfaringer med å jobbe ut fra politiske dokumenter som er tve-tydige og i noen tilfeller internt motstridige.

Vedtaket som ble gjort under helgens landsstyremøte

innebærer at organisasjonens velferdspolitikkk skal være ferdig innen utgangen av november i år. Deretter skal forskningspolitikken og politikken om organisering av høyere utdanning ferdigstilles i løpet av våren 2011, mens likestillingspolitikk og internasjonal plattform først kommer i løpet av neste høst.

– Grunnen til at vi ønsker å utvikle velferdspolitikkk først er at dette er debatter vi blir konfrontert med oftere enn de andre, sier Nymoen.

o.b.egen@universitas.no

Hei, jobbsøker!

Jeg er en kvinne med funksjonshemming og universitetsutdannelse som søker 2 personlige assistenter til varierte arbeidsoppgaver og følge ut på småturer for å kunne leve et selvstendig liv. Jeg søker en sosial pålitelig og ansvarsbevisst person. Opplæring vil bli gitt. Arbeidstiden er ca kl 10-16, 1-2 dager/uke for den første assistenten og ca kl 16-18 2 dager/uke for den andre.

Stillingen vil gi deg:

Erfaring fra teamarbeid
Rolige arbeidsdager
Ordnete arbeidsforhold med gjensidig prøvetid
Lønn kr 145,- pr time pluss noe reisegodtgjørelse
5 ukers ferie

Referanser ønskes

Kan du og jeg bli et godt team?

For ytterligere opplysninger om stillingen:

Ring telf 922 41 583 etter kl 16.00

Soldat på lesesalen: Hver tirsdag tropper Rune Rippon opp på Blindern i uniform for å følge undervisningen i internasjonal politikk.

Tar krigen til Blind

Blindern har menneskene som kan gjøre diskusjonen om Afghanistan bedre, mener tidligere soldat. Han etterlyser en debatt med mer substans.

AFGHANISTAN

tekst: Heidi Bade

foto: Ketil Blom

– Det er en politisk korrekt krigsmotstand på Blindern. Noen studenter går ut fra at man må ha moralske defekter for å velge å dra til Afghanistan. De har demonisert soldaten på forhånd, sier Lars Magne Hovtun.

Han har vært i Afghanistan fem ganger de siste tre årene. Nå er han student ved Universitetet i Oslo (UiO) hvor han studerer

Russlandsstudier. Hovtun var i Afghanistan som presseoffiser, men understreker at han nå uttaler seg som student.

Utfordrer akademia

Den siste uken har landets avisforsider vært preget av oppslag som vitner om en «ukultur» blant norske soldater i Afghanistan. Det har kommet fram utsagn om drapslyst, hevnakt sammenligning av krig med sex. Dette har ført til enorme reaksjoner og diskusjon rundt soldatenes rolle.

– Jeg kan forsikre om at solda-

tene i Afghanistan er langt mer reflekterte og verdibevisste enn det en kan få inntrykk av etter de siste dagers medieoppslag. Debatten om soldatkultur er en av svært mange viktige debatter som en bør ha om Afghanistan, sier Hovtun.

Han utfordrer akademia til å komme aktivt inn i flere debatter.

– Det er synd at det nesten bare er én ting som diskuteres ved UiO, nemlig hvorvidt vi skal trekke oss ut eller ikke. Det er så mye mer vi må diskutere, og studentene og ekspertene på Blindern har så utrolig mye mer å bidra med. Nå er debatten altfor unyansert og lite substansiell.

Soldater som skyteskive

Med Armadillo, Restrepo og en rekke boklanseringer, blir det norske folk, så vel som soldatene, stadig minnet på Afghanistan. Han er glad for at det er et stort engasje-

ment på Blindern, men han mener det urettferdig at soldatene blir skyteskiver for kritikken av Norges deltakelse i Afghanistan.

– Det er mange som tror jeg er for krig siden jeg har vært i Afghanistan. Men jeg er like fredselsken-

de som alle studentorganisasjonene som demonstrerer for Norge og NATO ut av Afghanistan. Jeg er jo helt enig. Det er jo nettopp fred vi prøver på å få til.

Hovtun opplever at en del studenter ikke har et realistisk bilde

Norges bidrag i Afghanistan

- Norske soldater er i Afghanistan gjennom NATO-ledede ISAF (International Security Assistance Force). Styrken ble opprettet 6. desember 2001 etter et vedtak i FNs sikkerhetsråd, og Norge har deltatt med militære styrker siden oppstarten.
- Norge bidrar per i dag med 512 soldater.
- De norske soldatene tjenestegjør i all hovedsak i Mazar-i-Sharif i Balkh provinsen og i Maimana i Faryab-provinsen. Begge stedene ligger nord i landet.
- Det militære bidraget hadde ved utgangen av 2009 kostet rundt 4,4 milliarder kroner, og i 2010 vil prislappen på Norges militære innsats passere 1 milliard kroner.
- Norges sivile bistand og nødhjelp var i samme periode på rundt 3,2 milliarder kroner, og bidraget for 2010 er på omkring 750 millioner kroner.
- Kilder: Forsvaret og Dagbladet

Soldatstudenten: Rune Rippon må overbevise skeptisk kantinepersonale om at han faktisk er student for å få studentrabatt.

Utfordrer UiO: Lars Magne Hovtun savner akademia i Afghanistan-debatten.

«Noen studenter går ut fra at man må ha moralske defekter for å velge å dra til Afghanistan.

Lars Magne Hovtun, student ved UiO

Shafaf, Aghanistan: Norge har vært involvert i Afghanistan siden 2001. FOTO: Lars Magne Hovtun.

ern

av jobben soldatene gjør i Afghanistan. Under en debatt på Chateau Neuf reiste en av publikummerne seg og ropte «soldatene i Afghanistan burde drukne i sin egen avføring!». Den hissige publikummeren ble imidlertid buet ned og Hovtun måtte bare le av hele opptinet.

Rune Rippon har i likhet med Hovtun vært i Afghanistan flere ganger. Han har opplevd strid og vært vognkommandør. Nå er han student på Krigsskolen, og tropper hver tirsdag opp i full uniform for å følge undervisningen i internasjonal politikk på Blindern.

– Det er synd hvis folk går rundt og har fordommer mot soldatene i Afghanistan, i stedet for å spørre hvis det er noe de lurar på, sier Rippon.

Selv har han ikke sett så mye til krigsmotstanden på Blindern, men så langt har han ikke pratet noe særlig med andre enn sine medstu-

denter fra Krigsskolen. Rippon tror han vet årsaken.

– Det er nok en liten barriere at vi kommer i uniform. Jeg merker jo at folk ser, de syns nok det er litt malplassert.

Fra Afghanistan til Blindern

John Rongved kom hjem fra Afghanistan i 2007 etter et halvt år som sanitetssoldat. Nå studerer han teknologi, organisasjon og læring ved UiO.

Det er åpenbart store kontraster mellom det å være soldat i Afghanistan og student på Blindern. Da han kom hjem ble han slått av hvor forutsigbart alt var i Norge. Rognved var i Afghanistan i en rolig periode, men forteller at det likevel alltid var et høyt spenningsnivå. Det kunne være en veibombe rundt neste sving, og man måtte alltid være på vakt.

Han husker et øyeblikk på t-banen da han nettopp hadde kommet hjem fra Afghanistan. Han så seg rundt og tenkte over hvor rolig og stille det var.

– Jeg satt på T-banen og forstod ikke hvordan alle kunne leve sånn, så kjedelig. Så jeg bestemte meg for at jeg ikke var klar for en standard hverdag ennå.

Han kunne ikke tenke seg å gå rett til lesesalen på Blindern. Til det var han altfor rastløs. I stedet valgte han å studere ex.phil. et semester på Bali.

Opplevelsene fra et krigsherjet Afghanistan gjorde et sterkt inntrykk på Rognved.

– Da jeg kom hjem, tenkte jeg at folk her var litt uvitende. Jeg opplevde en fattigdom jeg aldri har sett tidligere. Man forstår ikke hvor ødelagt landet er før man har vært der. Så kommer man hjem og føler at folk bare er opptatt av at de vil ha ny iPod.

Også Rune Rippon forteller om store overganger. Han har vært borti intense situasjoner flere ganger i Afghanistan og har opplevd å miste en medsoldat.

– Tilbake i Norge forandrer man mental innstilling. Man kan slappe av på en helt annen måte. Det er mange småting man vender seg til i Afghanistan, som alltid å se etter tegn til veibomber. De første ukene tilbake i Norge passet jeg på å alltid kun gå på asfalt. Kom jeg til en kant, stoppet jeg opp. I tillegg kan man i begynnelsen våkne midt på natta og tenke: Hvor er våpenet mitt??!! Men så kommer man på at man er i Norge nå.

– Det er sånne naturlige ting som man vender seg til.

–En ressurs for studiemiljøet

De tre eks-soldatene er opptatt av å vise at veteraner er ressurser, og ikke alltid stakkarer med behov for hjelp.

– Jeg er opptatt av fordømmen om at du liksom er litt ødelagt, at du har blitt litt skrudd i hodet. Folk har en fordom om at stakkars dem, de trenger hjelp. Det kan godt hende det fins noen som sliter, og da burde det finnes et tilbud for dem. Men den store majoriteten klarer seg helt fint, sier John Rongved.

Også Lars Magne Hovtun er opptatt av at Afghanistan-soldater er en viktig ressurs.

– Jeg tror vi kan være en kjemperessurs for Blindern. Vi har sett ved selvsyn hvordan ting er, og kan bringe erfaringer, kunnskap og skildringer til debattene på Blindern. Og det tror jeg er viktig, i og med at det er veldig få som får dratt ned og gjort feltstudie i Afghanistan. Soldatene blir på en måte et slags utstillingsvindu på hva som foregår der nede.

Hovtun mener man i større grad må få soldatenes egne erfaringer fra Afghanistan inn i dagens debatt.

Han etterlyser konkrete løsningsforslag fremfor en utopisk og virkelighetsfjern debatt.

– Hva i all verden skal skje etterpå, dersom de militære styrkene trekker seg ut av Afghanistan? Det har jeg til gode å se noen svare på.

heidibba@universitas.no

Hovtuns forslag til konkrete debatter

- Er det mulig for verdenssamfunnet å skape en afghansk nasjon med så mange ulike nasjonaliteter?
- Er det riktig å skape det som på papiret er en av verdens mest sentraliserte stater i et av verdens mest desentraliserte land?
- Bør vi forhandle med Taliban og andre opprørsgrupper i Afghanistan på enten lokalt eller nasjonalt nivå?
- Afghanske styrker har egne sosialantropologer og andre akademikere i Human Terrain Team. Kan og bør Norge ha noe tilsvarende?
- Oppbyggingen av den afghanske hæren er verdenssamfunnets exit-strategi i Afghanistan. Vil den bli en aktør i en intern konflikt i Afghanistan?

Studere på Svalbard?

Universitetssenteret på Svalbard tilbyr studier i
biologi, geologi, geofysikk og teknologi

Søknadsfrist: 15. oktober
Mer info: www.unis.no

© WWW.CHILDEROUP.NO | 2010 UNIS

Det koster lite å hjelpe mye

Send sms
STUDENT
til **1908**

Bli studentfadder nå!

Alle barn har rett til skolegang. Likevel er det slik at hvert 3. barn i et sørlige Afrika ikke blir gitt denne muligheten. For bare 50 kroner i måneden kan du bli UNICEF studentfadder og bidra til bygging av skoler med et trygt og sunt læringsmiljø, kompetente lærere og skolemateriell som pulter, lærebøker og annet utstyr. Gjennom prosjektet Schools for Africa, jobber UNICEF for å gi barn utdanningsmuligheter og en lysere fremtid – både for gutter og jenter. UNICEF er FNs eget barnefond og verdens største hjelpeorganisasjon for barn. Bli UNICEF studentfadder nå! Gå inn på studentfadder.no, eller send sms **STUDENT** til **1908**.

- Som UNICEF studentfadder koster det lite å hjelpe mye
- Som UNICEF studentfadder bidrar du til prosjektet School for Africa med 50 kr i måneden
- Beløpet trekkes fra kontoen din samme dag som du får studielånet
- Ønsker du å bidra med et større beløp, kan du raskt og enkelt endre fadderskapet ditt på www.unicef.no

studentfadder.no

Dramatisk kutt i BI-støtte

Velferdstinget har enstemmig vedtatt å kutte drastisk i støtten til Studentforeningen ved BI.

STUDENT-FORENINGER

tekst: Stella Heieren

foto: Ketil Blom

– Vi har i det siste fått inn svært mange søknader til ulike utvalg ved skolen. Og det er trist å måtte nekte studenter muligheten til å engasjere seg på grunn av manglende midler, sier leder i Studentforeningen ved Handelshøyskolen BI i Oslo (SBIO), Sine Sara Astad.

Vil engasjere seg
SBIO har i år merket en voldsom økning i antall studenter som ønsker å engasjere seg. Dette er årsaken til at de i år valgte å søke om økt støtte fra Velferdstinget, fra fjorårets sum på 650 000 kroner til 800 000 for 2011. Til tross for dette har Velferdstinget nå fremmet forslag om å kutte SBIO-støtten til 450 000 kroner.

– Dette vil selvsagt gå ut over aktiviteter og tilbud vi til nå har kunnet gi studentene. Enkelte idrettsforeninger har for eksempel sett seg nødt til å kaste ut medlemmer på

grunn av for lite penger, sier Astad.

I fjor fikk SBIO utbetalt en sum som skulle dekke medlemsavgiften i Norsk studentorganisasjon (NSO), en organisasjon BI ikke er medlem av. Årsaken til dette var at Velferdstinget (VT) mente de burde få muligheten til å bruke pengene lokalt. I år mener VT-leder Mari Berdal Djupvik at dette blir feil.

– NSO jobber med saker som angår alle studenter. Hvis de for eksempel får godkjent forslaget om elleve måneders studiestøtte, vil dette også komme BI-studenter til gode. Derfor er vi i år blitt enige om at det blir feil å gi BI refusjon for en medlemsavgift de ikke betaler, sier Berdal Djupvik.

– Ulogisk
En del av semesteravgiften BI-studenter betaler til SiO, går videre fra SiO til NSO. Astad mener det er ulogisk at BI-studenter skal betale

Kritisk: SBIO-leder Sine Sara Astad syns det er synd at BI-studenter må betale penger til en organisasjon de ikke er medlem av.

penger til en organisasjon de ikke er medlem av.

– Vi søkte kun om å få refundert den delen av semesteravgiften våre studenter betaler til SiO, som videre blir gitt til NSO. Dette fordi BI ikke er medlem av NSO, og dermed ikke vil nyte like godt av NSOs arbeid som andre utdanningsinstitusjoner, fortsetter Astad.

Kutt i støtten til tross, Handelshøyskolen BI får fremdeles over dobbelt så mye penger per student som Universitetet i Oslo (UiO).

– Studentparlamentet ved UiO er i besittelse av en langt høyere egenkapital enn SBIO ved Handelshøyskolen BI. Dette er årsaken til at vi i større grad enn dem har behov for økonomisk støtte, avslutter Astad.

stellamh@universitas.no

Ledige stillinger (studentengasjement)

Studentrekrutterer

Liker du å formidle? Vil du rekruttere flere gode studenter til UiO? UiO søker deg som vil rekruttere nye studenter.

Arbeidsoppgaver

- Snakke med potensielle studenter
- Foredrag på messer
- skoler om studier og livet rundt studiene på UiO
- Rekruttere flere gode studenter til UiO

Vi tilbyr

- Lønnet opplæring i bla. presentasjonsteknikk
- Relevant arbeidserfaring
- Fleksibel arbeidsordning
- Kursbevis og attest

Du bør være utadventt og like å snakke i forsamlinger. Arbeidsperioden er fra januar til april med mulighet for skolebesøk allerede høsten 2010. Du skal ikke jobbe hver dag, men får tildelt min. 6 skolebesøk og/eller reise på 3–4 messer.

Lønn: Fra 670,- til 1600,- per skolebesøk og 1300,- per døgn på messer. Kostgodtgjørelse etter statens satser og dekket reise- og hotellutgifter.

Søknadsfrist er 15. oktober. Se www.uio.no for full utlysning.

Send en kortfattet søknad med CV til berit.rodsand@admin.uio.no

Lyst å finne på noe nytt og litt annerledes?

Frister utlandet?

Dersom du behersker norsk og engelsk har SIA Edda Jobs, på vegne av klient, ledige jobber som kundeservice-medarbeidere i Riga, Latvia.

SIA Edda Jobs søker også, på vegne av klient, norsklærere.

Interessert?
Kontakt Tor Bernhard Slaathaug på telefon 00371 22 08 22 69 eller epost: tor.bernhard.slaathaug@vdi.no

debattredaktør:
a.k.werenskjold@universitas.no

Anna Werenskjold
458 86 538

Hovedinnlegg/kronikk:

3500 tegn

Leserinlegg:

maksimalt 2000 tegn

Sendes til:

universitas@universitas.no

Frist:

Mandag klokka 10.

Legg ved portrettfoto. Innleggene legges ut på nett. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

DEBATT

WEB

delta i nettdebatten på universitas.no

Hensyn til dysleksi

«Betyr dette at hun også forventer den samme type tilrettelegging på arbeidsmarkedet? Om hun blir advokat - kreve hjemmerettssaker? Lykke til med det. Det er faktisk ingen menneskerett å utdanne seg til jurist. Skjønner godt at UiO ikke ønsker å senke kvaliteten på utdanning.

Kaia Berg

«UiO tar ekstremt lite hensyn til sine studenter og deres individuelle behov, vilket bidrar til å gjøre UiO til et lite attraktivt studiested for mange. En dyslektiker kan godt ha andre egenskaper som gjør vedkommende til en god advokat/jurist.

WTF

«Det bør kanskje være et tankeors dersom du ikke kan følge studieløpet universitetet har lagt opp. Kanskje burde du valgt en annen utdanning.

Kaia Berg

«Til Kari Berg, det er mennesker som deg som sørger for at unge mennesker som ønsker å bidra til samfunnet holdes tilbake. Gjøre litt reserch før du skriver nedlatende kommenter på et felt du vet tydeligvis svært lite om.

Amrit Bala

«Kjell Inge Røkke har ingen utdanning, har jeg hørt. Betyr det at vi bare skal legge ned alle høyere utdanning?

Kari Berg

«kaia berg bringer en del kontroversielle tema på banen i denne debatten. For det første er det tvilsomt om UiO egentlig tar kvalitetssikring av sine utdanningstilbud seriøst. [...] For det andre er det tvilsomt om en tradisjonell eksamen er den rette måten å måle ferdigheter og kunnskaper på.

WTF

«Dette er en rar debatt, med argumenter litt uten sammenheng

Vurderingsformtviler

Fra debatten under saken «Tar opp kampen mot juristene»

SMS

send sms til 980 25 202

«Hvor mange pinner går det med en kjepp?

Lurer Marte og Stian på

«Jasså Per, du gleder veg vel til en ny episode av Migrapolis i kveld?

Hilsen T

«Min seminarleder lar meg ikke stille spørsmål i timen, så jeg spør her: Var det ikke sånn at EU startet med en kull- og stålunion?

Hilsen statsviter

«Ja.

Red.

«Til krøllete seminarleder: Var det ikke sånn at EU het EEC tidligere. Blei forvirra av den greske uttalen din!

Hilsen nyfrelst sv-student

«Bambi Rappe rocket Oslo forrige helg! Noen som merket noe?

Hilsen McLovin og Seth

«Finnes det noe arkiv over gullkornene som gjennom tidene har stått på broa på Blindern T?

Spug

«Til alle dere rettskrivingsfanatikere: Vi naturfag-studenter bryr oss ikke om hva dere andre mener! Vi har rett!

Anonym

«Ræva layout

Anonym

«Brenn

Red.

«Hvorfor har universitas red. på lederplass osv. blitt lakeier for "nyttige" og "relevante" studier? Stikk på høgskolen da vel! Og få

nyttig kunnskap banket inn med introduksjonsundervisning. Ha! Makan.

Akademikermus

«Mmmmm... Akademikermus.....

Red.

«Er det ikke på tide med bydelsuniversiteter? Søndre Norstrand Universitet klinger jo bra.

Anonym

«Re: skjønner dere ikke at det er til deres eget beste? Dessuten er det alminnelig høflighet å tilpasse seg det lander man bor i, og lære seg språket der, i alle land. Hvis dere bare vil lære engelsk, hva gjør dere da i Norge?

Like irritert

«Serielitteratur fordi folk leser det? Da kan du pokkern meg ha porno som fag, det er jo det folk ser på, er det ikke?

Anonym

«Redaktørene av universitas sier de er stolte av debattsidene. Skjønner ikke hvorfor, de greier ikke sette sammen kronikken med bildet.

Anonym

«Ouch!

Red.

«Kjære plattfot og medstudent. Når du på død og liv skal ha på steppesko, så KAN du forsøke å ikke subbe i tillegg.

Hilsen ukonsentrert på lesesalen

«Du hadde gode poeng i forrige Universitas AUF-Per Anders, men hvem ER de fire sykt heite med vind i håret i bakgrunnen?

Bmrk: Beach11 ftw

STUDENTBOLIGER

Ingrid Tungen, Venstrealliansen

Reguler boligmarkedet!

I forrige Universitas uttalte FpU at Venstrealliansen har «privatiseringsangst». Vi er en sosialistisk organisasjon som mener at det er et gode med demokratisk kontroll over ressursene, også de økonomiske. Dette er diametralt motsatt av FpU, uten at vi vil beskyldre dem for å ha «reguleringsangst».

FpU trekker frem avreguleringen av Televerket som et argument for privates tilgang til offentlige midler for å bygge studentboliger. Vi er usikre på om dette egentlig har noe med saken å gjøre. Et reelt argument er derimot effekten en total avregulering av boligmarkedet har hatt på samfunnet. I dag er det et fullstendig fritt marked for kjøp og salg av bolig. Spekulasjon i bolig, høye boligpriser i tilflytningsstrøk, store hinder i integreringen av innvandrere, og at store grupper i samfunnet er utestengt fra å ha kontroll over sitt eget hjem er uheldige effekter at det frie markedet.

Leiemarkedet er knapt nok regulert. Dette fører til en veldig usikker situasjon for grupper som studenter, eneforsørgere, single, og andre som ikke har nok egenkapital til å kjøpe sin egen bolig. Studentboliger er til for å hjelpe slike feil

«I dag er det et fullstendig fritt marked for kjøp og salg av bolig.»

i markedet (og dermed er det vel egentlig noeFpU ideologisk sett burde vært imot?).

På boligområdet er det åpenbart at det trengs en regulering og at «avmonopoliseringen» ikke har gjort samfunnet noen tjeneste. Derfor vil vi også utfordre, ikke bare FpU men også andre krefter, til debatt. Hvordan vi skal organisere boligmarkedet som helhet slik at også studenter får den samme kvaliteten og sikkerheten som store deler av samfunnet har?

FpU uttaler at helsebyggene kan bygges av private. Det kan de, på samme måte er det fullt mulig for private å bygge studentboliger, men de vil ikke få tilskudd. Det finnes likevel eksempler (f.eks. i Trondheim) på studentboliger bygget av private på tilskudd, men disse sliter økonomisk. Vi er heller ikke enige i privatisering av helsesektoren, selv om det delvis er situasjonen i dag.

Studentboliger skal både skape en sikkerhet for de som leier, og bidra til å presse prisene i det private leiemarkedet ned. FpU sier profitte er en driver for lavere kostnader, samtidig som at de vil at samskipnadens priser skal fungere som et tak for hvor mye penger private skal kunne ta. Poenget er at alle studentboligene skal være en driver for å senke prisene (og dermed overskuddet), og det ser vi ikke at private vil eller skal være.

SKOLEPENGER

Aksel Hagen, SVs representant i Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget

Lommeboka skal ikke styre

I høst startet flere enn noen gang på en høyere utdanning i Norge. At høyere utdanning blir tilgjengelig for stadig flere, fra ulike sosiale grupper og flere deler av landet, styrker det norske demokratiet. Men vi kan ikke ta det for gitt at det fortsetter sånn.

Den norske høyresiden har vist at deres politikk kan gjøre det dyrere å være student. Dersom de tar over styringen av utdanningsfeltet kan det igjen

Universitas forrige uke

bli større forskjeller på hvem som har råd til høyere utdanning.

For venstresida har det alltid vært et mål at flest mulig skal ha få tilegne seg kunnskap. God utdanning har vært viktig for å redusere både klasseskiller og geografiske skiller. Historisk sett handlet det om å lese og skrive. Deretter handlet det om skole utover folkeskolen eller grunnskolen. I dag handler det om tilgangen til høyere utdanning.

Selv om stadig flere de siste årene har fått muligheten til å studere ved norske fagskoler, høyskoler og universiteter, gjenstår fortsatt en del hindre. Og vi vet at det ofte er de som ikke har foreldre med høy utdanning eller mye penger som stanses av disse hindrene. Hvis ikke man har foreldre som kan hjelpe til økonomisk, kan det være dyrt å være student.

Ikke minst kan det å finne seg et sted å bo være både kostbart og vanskelig. Dette var noe av det første SV tok tak i da vi overtok Kunnskapsdepartementet etter Høyre. Fra å sette av penger til 315 nye studenthybler i året, som var nivået til den forrige regjeringen siste året før de gikk av, har den rødgrønne regjeringen bevilget penger til rundt 1000 nye studenthybler i året. Det betyr at det blir betydelig flere studentboliger hvert år.

Hva skjer dersom høyrepartiene igjen skulle overta styringa av høyere utdanning? Vil de igjen vil bruke studentboliger som salderingspost? Vil de overlate problemet til studentene som blir nødt til å finne noe på det private markedet? Det kan bli dyrt for mange.

SVs prinsipp om lik rett til utdanning står også i sterk kontrast til Høyres leffing med studieavgifter og skolepenger. Folk i Høyre har ved flere anledninger tatt til orde for at vi er nødt til å diskutere innføring av skolepenger i Norge. Høyres søsterpartier i Sverige og Danmark har allerede startet med skolepenger i høyere utdanning ved å kreve studieavgift fra studenter som kommer fra land utenfor EU/EØS-området. Det er påfallende at Høyres tillitsvalgte ikke svarer på hva de mener om skolepenger i høyere utdanning.

Det er på tide at Høyre klargjør om de har planer om å innføre skolepenger i høyere utdanning.

SKOLEPENGER

Per Anders Langerød og Emil Aas Stoltenberg, Blindern AUF

Vi kaller det piknik

«There is no such thing as free lunch» slår DKSFs Mari Mamre fast i forrige Universitas. I likhet med Mamre er ikke vi for gratis lunsj, derimot synes vi piknik er bra: Alle tar med noe hjemmefra, så deler man det sammen. Kall det gjerne gratis.

Vi setter ikke likhet foran kvalitet, ei heller kvalitet foran likhet. Kvalitet og likhet er begge avhengige av hverandre. I et samfunn der utdanning er forbeholdt de få er det mange potensielle genier man går glipp av. Det er ressursløsning. For det er det nettopp ved å la betalingsevne være bestemmende for utdanningsmuligheter at man dyrker frem middelmådighet, fordi man risikerer å gå glipp av de beste.

De blå mener at vi kan innføre skolepenger fordi alle har råd til det. Vi deler ikke dette synet på mennesker som rasjonelt overveiende individer med innebygde diskonteringsrater ved investering i studier. Studier og studielån er en risiko: Jo høyere betalingen er desto mer vil folk overveie denne risiken.

Hvem som da opter ut er ikke tilfeldig. For det andre vet vi lite om hvordan inntekstfordelingen vil være i fremtiden. Ved å innføre skolepenger stiller vi oss som samfunn mindre robuste overfor økende ulikhet og ungdomsarbeidsledighet. Gratisprinsippet er med på å gjøre Norge trygt i møte med framtida.

Mamre savner norske tall på at en moderat studieavgift betyr større sosiale forskjeller. De tallene

«De blå mener at vi kan innføre skolepenger fordi alle har råd til det.»

savner ikke vi. Allerede i dag er det folk som kvier seg for å ta opp studielån, og mange

som velger å ikke gjøre det. Hvem som kvier seg for dette og derfor ikke utdanner seg er ikke vilkårlig fordelt (Klassebilder, Universitetsforlaget 2010).

Selv om skolepenger skulle innebære økt studie-støtte ville skjevfordelingen bare blir ytterligere forsterket, både når det gjelder hvem som velger å studere, og hvem som velger å studere hva. Etter økningen av skolepengene i England har man sett en sterk tendens til at samfunnsfag og humaniora blir dominert av ungdom fra øvre middelklasse, mens de fra hjem med lavere inntekter velger å studere mer yrkesrettede fag.

Eller for å si det med kommentator Anders Gravirs ord: «Matnyttigheten» av studievalg er omvendt korrelert med lommebokas størrelse. Ikke bare er det urettferdig å innskrenke folks valgmuligheter, det er også et stort tap for samfunnsfagene.

BØKER

Viktor Lund Shammass,
masterstudent i sosiologi

Hvor ble det av alle bøkene?

Universitetsbiblioteket (UB) bruker for lite penger på nye bøker. I 2008 brukte UB ca. 6,82 millioner kroner på innkjøp av bøker og tidsskrifter. Rundt regnet tilsvarte det 235 kroner per student og ansatt. Ca. 80 prosent av utgiftene gikk til elektroniske ressurser. Med et lite regnestykke finner vi ut at UB brukte en ussel femtilapp på nye bøker, per student og ansatt. Lite har forandret seg siden 2008.

Noen vil spørre om det faktisk er viktig å «samle» på noe så bakstrebersk som bøker. Er ikke fremtiden digital? Så enkelt kan det sies: Fremtiden er her ikke ennå. Spesielt samfunnsvitere og humanister er sterkt avhengige av tilgang til trykte bøker for å kunne orientere seg i feltene sine og for å produsere forskning som er orientert i det «siste av det siste.»

Ikke alt finnes på Google Scholar. Noen forskere har fortsatt lyst på royalties-inntekter fra funnene sine.

Til sammenligning brukte University of California ved Berkeley rundt 50 millioner kroner på nyinnkjøp i 2006. Det tilsvarte litt over 1000 kroner per student og ansatt. Ved UC Berkeley lå budsjettfordelingen mellom trykte og digitale medier på rundt 50 prosent i fjor. Her i Oslo går bare 20 prosent av budsjettet til trykte medier.

Det er stusselig at staten ikke har bevilget mer penger til innkjøp av nye bøker ved UB. Det sier kanskje noe om hvilken plass det trykte ord har i det norske samfunnet i dag. Men det er også forskernes feil: De har ikke vært flinke nok til å sette ord på sine behov. Det er også UBs feil: De har vist gjennom sine budsjettprioriteringer at de ikke lenger bryr seg stort med å skaffe trykksaker som – enn så lenge – er fullt ut et nødvendig råstoff i (i det minste) SV- og HF-forskningen.

Stockholms universitetsbibliotek er med på dette resonnementet (selv om budsjettet deres ikke ser stort bedre ut): Innkjøp av trykksaker må «vernes for studenter og forskere, fremfor alt innen humaniora og samfunnsvitenskap», skriver ledelsen der. Så hvorfor sier ikke UB det samme?

ARKIVFOTO: EIR TORVIK (UNIVERSITAS)

Akademisk boikott er dialog med substans. Dette må tas i bruk for å få slutt på okkupasjonen av Vestbredden og Gaza, skriver kronikkforfatteren.

Studenter fengsles

KRONIKK

Faja Santelmann,
utvekslingsstudent i Palestina

På lederplass og på kommentarplass tar Universitas opp to tilsynelatende uavhengige problemstillinger: Skolepenger og gjennomstrømning (eller snarere påtvunget frafall). De er likevel ikke så langt fra hverandre som man ved første øyekast skulle tro. For hva er det debatten handler om: studenter skal på den ene eller andre måten tvinges til å gjøre rette valg. De skal tvinges til å fullføre. Anders Giever Imenes (AGI) klarer – og her mangler jeg et godt norsk begrep så jeg stjeler et fra yiddish – med enorm «chutzpah» å påstå at det å tvinge studenter til å betale for skolegangen er å gi dem reelle valg!

«Det er grunn til å tro at en [innføring av skolepenger] vil dreie studentenes preferanser i mer matnyttig retning.», skriver AGI, og går like godt videre: «Hver student får velge i et bredt sortiment av private og offentlige institusjoner for læring med ulike ambisjoner. For hvem er vel bedre i stand til å ta dette valget?». Nå sier vel AIG at de ikke skal ta dette valget. For de skal jo velge «matnyttig», eller hva? Bare for å sparke på gode prinsipper mens de ligger nede klarer han å proklamere at internettgenerasjonen, generasjonen som har vokst opp med fri (!) tilgang til informasjon, skulle gå over til å betale for den, fordi de selv ønsker det. Det er nesten ikke til å tro. AGI bruker begrepet besnærende om skolepenger, synonymet «forledende» er mer riktig.

Så til lederen i Universitas: studenter bruker for lang tid på gjennomføring. Forslaget om å kaste ut studenter dersom de ikke leverer til normert tid, skal altså hjelpe til med bedre den økonomiske situasjonen. Jeg er først og fremst usikker på om noen har beregnet de reelle kostnadene ved å ha studenter gående på overtid (tilsynelatende p.g.a. «kaffeslabberas») all den tid de ikke får undervisning, men la gå. Et større problem er konklusjonen om at måten å redusere tidsbruken på er å ta frem pisen (gulroten kommer

ikke før vi har pisket den ut av studentene).

Ikke bedre veiledning for å se om det hjelper. Ikke klarere krav (uten tilhørende straff – ja, det går an det også). Ikke en oppgave som er tilrettelagt for den tidsbruken man har. Ikke kobling til pågående forskningsprosjekter for å bedre relevansen og gjøre forarbeidet mer oversiktlig.

Nei, få dem gjennom. Eller få dem ut. Gulroten er at om 5–10–15 år (hvem vet) er den økonomiske situasjonen så god at vi endelig kan begynne å gi veiledning slik den bør gjøres.

Hva har de til felles disse to meningsytringer fra henholdsvis Universitas selv og en av deres journalister? UiO har blitt kalt en pølsefabrikk, da referert til kvaliteten på utdanningen, men faktum er at det er gjennomstrømningspolitikken som ligner mest på en fabrikk. Vi «produserer» studiepoeng. Vi kan betale skolepenger fordi det er en «investering». Vi skal strømmes gjennom systemet.

Kan det være at markedet ikke alltid er den rette måten å snakke om akademia på? Selvsagt ønsker studenter seg en jobb etter studiene, men det er ikke dermed sagt at det eneste vi skal gjøre er å «produsere» arbeidstakere. Universitetene spesielt har et ansvar for å se utover de

kortsiktige interessene til arbeidsmarkedet. Det betyr også at selvutviklingen av å skrive en master er viktigere enn om «arbeidsgiver leser oppgaven». Det å gjøre studenter til «kunder» på sin institusjon og dermed få rettigheter a la forbrukere ellers, skjuler det faktum at kunder aldri har innflytelse over den strategiske retningen «fabrikken» (eller UiO om du vil) tar. Dette er ikke noe verken studenter eller Universitas bør ta lett på.

Som Norges største studentavis har Universitas stor grad av innflytelse på meningsdannelsen til studenter og andre. At de bruker all sin meningsdannende spalteplass på å portrettere studenter som produkter; caffè latte-drikkende døgenikter; og fremfor alt uinteressert i noe annet enn karriere, er graverende. Verst av alt er at de ikke ser at de har et ansvar for å bryte med den type oppfatninger og bruker verdifull spalteplass på å ødelegge for studentenes legitime interesser.

Selvutviklingen av å skrive en master er viktigere enn om «arbeidsgiver leser oppgaven».

kulturredaktør: **Anders R. Christensen**
a.r.christensen@universitas.no 905 36 659

featureredaktør: **Nordis Tennes**
nordis.tennes@universitas.no 922 21 231

KULTUR

Vil ikke bli Se og Hør

STUDENTMEDIER: Studentforeningen ved Handelshøyskolen BI i Oslo (SBIO) lanserer denne høsten nye nettsider med det de kaller en «redaksjonell layout», melder foreningen i en stillingsutlysning for nettrektorstillingen på sbio.no. Nettorektoren vil bli ansvarlig for å bygge opp et «editorial team», noe vi tror er et Blsk ord for redaksjon. Men frykt ikke, redaksjonen skal

ifølge SBIO ikke være et Se og Hør, BI-edition, men samtidig heller ikke ha mål om å være den tyngste publikasjonen på bygget. De skal heller være «den publikasjonen som er mest «in sync» med hva BI-studentene faktisk ønsker å lese om» – noe som kan tolkes som at de ønsker å utgjøre en motvekt til BI-avisa Inside som er mest «in sync» med det ingen gidder å lese om.

Fremtiden er søpp

Avdankede madrasser og gammelt bes-tikk er grunnmuren i arkitektstudentenes utstilling «Man Made Youngstorget».

ARKITEKTUR

tekst: Maren Ørstavik

foto: Igor R. Nilsen

Youngstorget, kvart over tre, natt til lørdag. Du prøver å komme unna en slitsom eks som gjerne vil at dere skal sette dere ned litt og snakke. Mer snøvling, tenker du, og skulle gitt mye for et ålreit gjemmede akkurat nå.

Du ser deg rundt, og oppdager en samling hvite telt på ene siden av torget. Mens eksen din ser en annen vei, rekker du akkurat å smette inn i det nærmeste av teltene og blir møtt av et kratt av tøyremser som henger fra taket.

Du graver deg lenger inn og kommer til slutt til en liten åpning, en slags lysning i tøysekogen. En blå scenelykt lyser ned på ord og meldinger som er skrevet på remsene.

– Her inne er det liksom et hemmelig rom. Og med disse kan du legge igjen en liten hilsen eller hva du vil, sier Pedro Tavares, student på Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO), og peker på pennene som henger blant tøyet.

Han og Lina Aakerøy fra Bergen

Arkitektskole (BAS) har gravd seg inn foran oss for å vise. Det er tydelig at det har vært noen der før oss, for tøyremsene er nedskriblet med kloke og mindre kloke ord.

Siden slutten av august har et knippe arkitektstudenter fra AHO, BAS og Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet i Trondheim (NTNU), samt landskapsarkitekter fra Universitetet for miljø- og biovitenskap i Ås (UMB), vært med på å utvikle utstillingen Man Made Youngstorget – et nøkkelprosjekt i Oslo Arkitekturtriennale. Utstillingen tar for seg morgendagens arkitekturutfordringer, og alle materia-lene er gjenbruksmaterialer. Hvert hvite telt er en såkalt «node» – et lånt IT-begrep som betegner en enhet i en større struktur med hver sin funksjon.

Sansenes rike

– Alle materialene vi har brukt er hentet på søppeldynger rundt omkring, forteller Tavares.

Han innrømmer at utstillingen er mer installasjonskunst enn funksjonelle fremtidsbygg, men forklarer at poenget er å tørre å tenke annerledes.

– Det handler om å lage en ny tankegang til bruk av materialer. Ikke bare det å resirkulere gammelt tøy og lage strie, men heller å akseptere materialet som det er og se skjønnheten i det. Du kan like gjerne bruke dette til å bygge hus.

Utstillingen er spesielt rettet mot barn og unge og har undertittelen Sansenes rike. Tanken er at forbipasserende og besøkende skal være med på å utvikle byggene.

Siden åpningen sist torsdag har flere skoleklasser vært innom torget og satt sitt preg på det nye landskapet. Foruten å skrive seg inn i «Tekstilnoder», kan man rasle seg rundt i bestikk og blikktakplater i «Lydnoden», pynte veggene i «Vannoden» eller hoppe rundt på «Teppesumpen» – gulvtepper lagt lagvis over avdankede madrasser. Og i «Vekstnoder», et overgrodd telt av mose, kvister og grener, har til og med byens fugler slått seg ned.

– Det har vært en prosess hele veien, og er det egentlig fortsatt, sier Tavares og forteller at det ikke har blitt planlagt i detalj på tegnebrettet.

– Vi har hatt en idé om noe og dratt ut på Grønmo søppelfylling for å finne en ting. Men så har vi funnet noe annet kult og kommet tilbake med det i stedet. Dessuten er det meningen at barna skal kunne være med på å utvikle videre det vi har startet, forklarer han og viser til konstruksjoner av noe som ser ut som bambusrør bundet sammen av stoffstrimler. Det er barnas egne byggeverker.

Forskjellige metoder

Ansvarlige for prosjektet er kunstnerne Christian Sunde og Vibeke Jensen. Jensen er selv utdannet arkitekt, men har virket som kunstner hele sitt yrkesaktive liv. Hun påpeker de forskjellige kvalitetene studentene fra de ulike skolene har kommet med.

– Særlig BAS-studentene har en veldig annerledes måte å jobbe på. De har en mye mer samfunnsorientert og antroposofisk tilnærming og har erfaring med å jobbe i én-til-én. De andre to arkitektskolene er mer byggeorientert. Og det er interessant, for vi trenger mer av begge, sier hun.

Selv om det er hun og Sunde som har det grunnleggende kunstneriske ansvaret, har studentene fått være

Oslo Arkitekturtriennale - MAN MADE:

- Non-profit arrangement som holdes hvert tredje år som samarbeid mellom Norske arkitekters landsforbund, Oslo Arkitektforening, Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo, Norsk Form og Oslo Teknopol.
- Finansieres gjennom kontingent, tilskudd fra offentlig sektor, bidrag fra fond, organisasjoner og støtteordninger i kulturlivet.
- Går fra 23. september til 3. oktober, og består av flere arrangementer rundt i byen, utstillinger, foredrag, film, konferanser og byvandring.
- Temaet i år er MAN MADE, og skal sette arkitekturpolitikk for morgendagen på dagsorden.

med på prosessen nesten helt fra starten av, uten at det alltid har vært enkelt.

– De har jo mindre erfaring. De har kommet med ideer som i utgangspunktet har vært kjempebra, men kanskje vanskelig å gjennomføre. Da er det vår oppgave å være realistiske og si «hvordan skal dere få til det?».

Sunde supplerer:

– Målet for oss har vært å få alle studentene med i hele prosjektet. Det har vært viktig for oss å gi dem frihet nok til å få en tilhørighetsfølelse. Dette er deres kreative prosess. Vi har blitt mer veiledere.

Samarbeid

Også Tavares og Aakerøy er glade for muligheten til å samarbeide med de andre skolene.

– Det er en bra måte å knytte kontakter på. Og vi har lært mye om å måtte improvisere. Dessuten er reell erfaring i offentlig byrom veldig verdifullt, slår Tavares fast.

Men både han og Lina ser forbedringspotensiale i opplegget.

– Det har vært litt mindre samarbeid enn jeg håpet. Enkle ting som at noe her krasjer med undervisning på AHO, gjør at ikke alle kan være med hele veien, sier Lina.

Utstillingen avsluttes onsdag 29. september.

morstavik@universitas.no

For alle: Utstillingen «Sansenes rike» skal invitere besøkende og forbipassende til å bidra i utviklingen av byggene. I Vekstnoder har også en spurvefamilie slått seg ned og preger utstillingen på sin måte.

Formidlet forskning

PRISUTDELING: Fredag i forrige uke ble Forskningsrådets formidlingspris delt ut av forsknings- og høyere utdanningsministeren i forbindelse med åpningen av Forskningsdagene i Bergen. Prisen på 250 000 kroner gikk til nettavisen forskning.no. Juryen sier i begrunnelsen at «Prisvinneren har gjennom en årrekke bygget opp en omfattende bredde i sin kunnskap om norsk forskning og har

klart å omstille denne kunnskapen til gode redaksjonelle produkter.» Redaktør Nina Kristiansen sier følgende til egen nettavis: – Prisen er en honorar til forskningsjournalistikken og til redaksjonen i forskning.no, som har levert god kvalitet gjennom mange år. Men det er nok ikke tilfeldig at vi får prisen i år, forskning.no har vært gjennom en rivende utvikling de siste årene, sier hun.

Fikk pris: Nina Kristiansen

Få 50 000 for ord

FAGTERMINOLOGI: Universitas skrev i våres om at Språkrådet lanserte sin egen terminologitjeneste der de, i samarbeid med fagmiljøene, skal utvikle fagterminologi på norsk. Nå lanserer Språkrådet et stipend på 50 000 kroner til masterstudenter som ønsker å skrive oppgave om terminologien og fagspråket i faget sitt. I en pressemelding skriver Språkrådet at et eksempel på et

opplegg for en slik masteroppgave kan være å lage en stor fagordliste med termer og definisjoner på norsk med oversettelse til et fremmedspråk. – Når stipendet skal tildeles, vil vi legge vekt på om arbeidet til masterstudenten kan gjøre det lettere å undervise i faget på norsk, sier Johan Myking, leder i fagrådet for terminologi og fagspråk i Språkrådet.

el

Hemmelig rom: Dypt inne i Tekstilnoden, et av de hvite teltene på Youngstorget, finner du denne lysoasen. Selv lydene fra torget blir fjerne og vage innenfor hundrevis av tøystrimler hengende fra taket.

En smakebit av HF

Initiativtakerne: Johan Tunestam (t.v.) og Joakim Berg tror på stinn brakke på Uglebo. – Til nå har man ikke tenkt på Uglebo som noe annet enn et sosialt møtested. Men det kan være et ideelt sted for forskningsformidling også, sier Tunestam.

Drømmer du om å speeddate en HF-professor? Denne høsten har du muligheten på Uglebo.

STUDIEMILJØ

tekst: Tia Karlsen

foto: Ketil Blom

– Tanken bak arrangementet Humanistisk torsdag er at studentene skal få et innblikk i det som skjer på fakultetet. I tillegg ønsker vi å minske avstanden mellom studenter og professorer ved å la dem møtes i en uformell setting, sier leder i Studentutvalget ved Det humanistiske fakultet (HFSU), Johan Tunestam.

Hver torsdag framover vil en vitenskapelig ansatt ved HF inviteres til å gi en 20 minutters smakebitsforelesning om et tema innenfor humaniora, etterfulgt av 15 minutter hvor publikum kan komme med innspill. Arrangementet er et samarbeidsprosjekt mellom HFSU og Filologisk Forening, og vil finne sted i HFs kjellercafé Uglebo ved lunsjtider.

– 20 minutter høres kanskje litt kort ut, men det er fordi det skal være en smakebit. Vi vil at studentene skal få et positivt inntrykk av aktiviteten på HF, og det får de ikke gjennom lange, dype foredrag om ting som man egentlig ikke skjønner noe av. Vi har gått inn for å få tak i de beste formidlerne ved fakultetet, sier Tunestam.

Vil senke kontaktbarrierer

Første gjest ut neste torsdag er historieprofessor Hilde Henriksen Waage, som skal snakke om årsakene til at fredsforhandlingene mellom palestinerne og israelerne stadig mislykkes. Hun mener at Uglebo kan være et ideelt sted for å bedre kontakten mellom studenter og professorer.

– Auditoriet er ikke noe forum som innbyr til dialog. Et lunsjseminar høres derimot ut som en god idé. Humanistisk torsdag ser dessuten ut til å skille seg ut ved at det er

et arrangement hvor alle studenter på fakultetet kan møtes for uformell kontakt. Vanligvis er denne typen møter mindre og mer fagspesifikke, sier Henriksen Waage.

Tunestam mener at altfor mange studenter fullfører en hel grad uten å ha snakket med en professor.

– Jeg vet at det er et sammensatt problem. For mange studenter føles professorene utilgjengelige, uten at de nødvendigvis har gått inn for å skape det inntrykket. Studenter er kanskje litt for dårlige til å ta kontakt, men forhåpentligvis vil Humanistisk torsdag kunne bidra til å senke barrierene litt.

Sen frokost

Flere har trukket paralleller mellom Humanistisk Torsdag og Frokost med Bernt. Tunestam er enig i at det er en del likheter, men mener at de to arrangementene reflekterer en vesensforskjell mellom SV-ere og HF-ere:

– Vi må legge det til lunsjtider for å treffe HF-studenten, sier Tunestam og ler.

tiakk@universitas.no

LO er den ledende arbeidstakerorganisasjon i Norge. De 21 fagforbundene i LO har 860 000 medlemmer. LOs administrasjon holder til i Oslo Kongressenter Folkets Hus på Youngstorget i Oslo. I tillegg har vi distriktskontor i hvert fylke. Til sammen er vi 270 ansatte, som har et hyggelig til tider hektisk miljø på arbeidsplassen. LO er IA-bedrift.

LANDSORGANISASJONEN I NORGE
søker
FAGLIG UNGDOMSSEKRETÆR I OSLO AKERSHUS

Fullstendig utlysningstekst finnes under "Stilling ledig" på www.lo.no eller utlysningstekst kan fås ved henv. til Personal- og utviklingsavdelingen i LO, tlf. 23 06 20 11 eller mail: helga.skau@lo.no

Søknadsfrist: 5. april 2010
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

DETTE SKJER

Denne uka

- ✕ 30. sep. film: De dødes tjern (Lillesalen)
- ✕ 01. okt. foredrag: Akademisk vorspiel - Middelklasse-makt, nei takk! (Biblioteket)
- ✕ 01. okt. konsert: Nybrott: SYMFONIORKESTERN (Klubb-scenen)
- ✕ 01. okt. Konsert: Tristania + In Mourning + Vulture Industries (Betong)
- ✕ 04. okt. foredrag: Upop-helaften: Tyske historikere og nazismen (Lillesalen)
- ✕ 04. okt. foredrag Upop-helaften: Kan hjerneforskning endre samfunnet? (Lillesalen)
- ✕ 05. okt. film: Viskingar och rop (Lillesalen)
- ✕ 06. okt. konsert: Folkemusikkcafé (BokCaféen)

✕

✕

Framover

✕

✕

- 07. okt: OKTOBERFEST 2010 med DDR (Helhus)
- 08. okt. OKTOBERFEST 2010 med MamboKurt (Helhus)
- 09. okt. OKTOBERFEST 2010 med MamboKurt (Helhus)
- 16. okt. konsert: Blood Command (Betong)
- 30. okt. konsert: Deströyer 666 + TBA (SE) (Betong)

DET NORSKE STUDENTERSAMFUNDwww.studentsamfundet.no

— Absurd privatisering

Bls privatisering av Studentenes hus i Nydalen får kritikk fra studenthusledere fra hele Skandinavia.

STUDENTHUS:

tekst: Mirjam K. S. Folkvord

foto: Igoe R. Nilsen

– Tanken om privatisering av et studenthus er absurd. For det første ville det å sette bort deler av driften bety at man begir seg ut på å konkurrere på samme vilkår som andre utesteder. For det andre ville det slutte å være på studentenes premisser og slutte å tjene det formålet jeg mener et studenthus bør ha, sier Lars Arnesen, leder ved Kvarteret i Bergen.

Fredag i forrige uke ble det holdt en plenumsdebatt og seminar med tittelen «Identitet og studentkultur vs. økonomisk fortjeneste» på Det Norske Studentersamfund (DNS). Debatten kom i gang etter at Universitas i høst skrev om at Studentforeningen ved Handelshøyskolen BI i Oslo (SBIO) har valgt å overlate driften av Studentenes hus i Nydalen (SHNAS) til private aktører.

– Uaktuelt med privatisering

På seminaret deltok tillitsvalgte fra studenthus fra hele landet, og få er positive til SBIOs løsning. Mari Norman, leder ved Samfundet i Trondheim, sier at privatisering ikke er et alternativ for dem.

– Privatisering av noe som helst slag ville være helt, totalt uaktuelt, både prinsipielt og i praksis. Studenthus er til først og fremst for studentene. Om de skal beholde sin integritet og uavhengighet, må de være i stand til å drive det selv. Hos oss gjøres alt på frivillig basis, sier hun.

Norman mener at det er gode organisasjonsstrukturer og stram økonomistyring som gjør at et studenthus kan drive godt og selvstendig, samtidig som man må jobbe for å skape entusiasme rundt studenthusprosjektet.

Heller selge sjela: Tommy Sarilla fra City Studenthus i Alta (t.v.), Aleksander Gislevold, bookingansvarlig ved Samfundet i Trondheim og Lars Arnesen fra Kvarteret i Bergen er enig om at privat drift av studenthus er en dårlig idé.

Studenthus og privat drift

- Driftsselskapet på Chateau Neuf, Chateau Neuf Servering, har lenge slitt med dårlig økonomi. I august fikk de en krisepakke på 1,25 millioner for å sikre videre drift.
- I januar i år tok en gruppe private bedrifter over driften av Studentenes hus i Nydalen (SHNAS), etter initiativ fra Studentforeningen ved Handelshøyskolen BI (SBIO). SBIO hadde tidligere slitt med underskudd på driften av SHNAS.
- I en artikkel i Universitas 1. september uttalte bookingansvarlig ved konsertscenen Spikerboks på SHNAS, Fredrik Aas Knagenhjelm, at en av grunnene til at det går dårlig med økonomien på studentsteder som Chateau Neuf kan være at manglende erfaring blant studentene.

– Samfundet har et finansstyre som er valgt for en lengre periode, satt sammen av mennesker med ulik økonomisk kompetanse. De gjør jobben gratis, og sikrer en kontinuitet med økonomistyringen. Samtidig er UKA i praksis vår økonomiske bærebjelke. I år gikk vi åtte millioner i overskudd. Resten av tiden driver vi i minus, men kan dekke det inn på denne måten. Om vi kan klare det, må jo Chateau Neuf kunne gjøre det også.

Proff drift uten privat selskap

Universitas har også kontaktet studentsteder i Danmark og Sverige. Anders Ehlers, formand ved

Studenterhuset ved Københavns Universitet, misliker ideen om privatisering.

– Det høres ut som en veldig dårlig idé. Et studenthus er ikke en hvilken som helst kafé, scene, bokhandel – det er for studentene og deres kultur. Da må også studentene ha kontrollen.

På studenthuset han leder, har de valgt en driftsløsning hvor studenthuset har en fast ansatt direktør og stab som står for den daglige driften.

– Vi legger imidlertid stor vekt på å holde drift og politikk adskilt. Til en viss grad må man jo tenke som en bedrift, og det å velge hvilke

kaker man skal selge eller overholde stengtider – slikt dreper studentenes engasjement. De må få holde på med det som engasjerer dem – da blomstrer studentlivet.

Christoffer Ivarsson, ordførende ved Lunds Universitets Studentkårer i Malmö, mener på sin side at driftsprivatisering kan være et alternativ.

– Det er klart, om man velger å privatisere drift er det vel fordi man har behov for å stabilisere økonomien. Det er en av flere praktiske løsninger man kan velge, men jeg vet ikke om det er en god en. Man burde nok se etter andre måter å organisere det på, om man risikerer å tappe studentene for engasjement.

Avviser kritikken

Kristin Fladmoe Wolmer, leder i DNS, sier at privat drift heller ikke er oppe til vurdering hos dem. Hun avviser samtidig at manglende entusiasme hos studentene er grunnen til pro-

Nei til privatisering: Anders Ehlers, leder ved Studenthuset i København.

– Se etter andre løsninger: Det mener Christoffer Ivarsson, ordførende ved Lunds Universitets Studentkårer i Malmö.

blemene på studenthuset.

– Det er nok entusiasme, men det er klart, vi har foreninger på huset som driver med veldig spesifikke ting. Deres entusiasme generer seg stort sett selv. Vi kan ha vansker med å mobilisere til veldig store ting, men det løser seg også stort sett.

Kai André Kristiansen, daglig leder og styremedlem ved SHNAS, avviser kritikken om at studenthusprivatisering er det samme som å svekke studentidentiteten.

– Jeg er helt uenig med dem som mener at privat drift kommer til å svekke studentidentiteten. Jeg synes det er rart at de kommer med dette nå. Vi har vært gjennom en lang prosess før vi inngikk samarbeidet med Sult AS, og gjorde det fordi vi mener det var den beste løsningen.

mirjamkf@universitas.uio.no

Innføringskurs i ZEN-meditasjon

Fire kvelder:
Man. 11. okt. - man. 1. nov., kl. 19-21
Pris kr. 1000,- Påmelding 99 517 999
RINZAI ZEN SENTER
Grønlandsleiret 39, 0190 Oslo
www.rinzai-zen.no

Oppløst!

En prost og en bjørns burliske reise gjennom Europa. Ny, strålende Paasilinna.

NYHET!
349,-

www.akademika.no

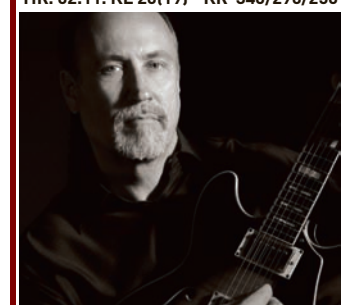
akademika

NASJONAL JAZZSCENE
TOR. 30.09. KL 20(19) KR 180/130
KARL SEGLEM KVARTETT

FRE. 1.10. KL 21(19) KR 180/130
JAZZMOB
+ SHOWCASE: EMPIRICAL
Jazz:Talk fra kl 19:30

LØR. 2.10. KL 21(20) KR 230/180
OLA KVERNBERG OG HOT CLUB DE NORVEGE
OLA KVERNBERG SESSION
MANDAGER I OKTOBER:
4. okt: med Kenneth Kapstad og Ståle Størløkken
11. okt: med Kirsti Huke
18. okt: Ola Kvernberg trio med gjester

SØN. 17.10. KL 20(19) KR 320/280/250
DAVE HOLLAND

TIR. 02.11. KL 20(19) KR 340/290/250
JOHN SCOFIELD

KONSERTER FREMOVER:
04.10: **OLA KVERNBERG SESSION MED KENNETH KAPSTAD OG STÅLE STØRLØKKEN**
06.10: **FRISTIL: SIDSEL ENDRESEN OG STIAN WESTERHUS + ELLEN UGELVIK**
08.10: **JON EBERSON GROUP JAZZ:TALK KLOKKEN 19.30: "JAZZROCK FRA 80-TALLET OG TIL I DAG", MED EDVARD ASKELAND**
09.10: **TRONDHEIM VOICES**
11.10: **OLA KVERNBERG SESSION MED KIRSTI HUK**
12.10: **UHØRT! FRIENDS AND NEIGHBOURS + THOMAS TOSTRUP TRIO**
13.10: **VIJAY IYER TRIO**
14.10: **GUNHILD SEIM TIME JUNGLE**
15.10: **TIM COLLINS/BJØRN VIDAR SOLLI/MATT CLOHESY/JON WIKAN**
16.10: **UNNI WILHELMSEN (arr: St. Cecilia Music)**

Bill. i forsalg via Billettsservice tlf. 815 33 133 (Posten/7Eleven/Narvesen)
VICTORIA, KARL JOHANS GATE 35
www.nasjonaljazzscene.no

Makspuls og

Bleikfeit: Fem-seks år uten regelmessig trening har satt sine spor på journalistens kropp.

Dunk, dunk, dunk: Pulsen min nådde 184 slag i minuttet, så ingen kunne beskyldte meg for ikke å gi alt.

Topp innsats: Fast bestemt på ikke å tape ansikt gikk jeg hardt ut. Men, Ole Petter kom først opp. Hver

I forskningens navn pisker tre studenter fra Norges idrettshøgskole frivillige prøvekaniner rundt i skogen. Universitas' utsendte lot seg pine.

TRENING

tekst: Bendik Løve

foto: Igor R. Nilsen

Det er skikkelig høst, vått og kaldt når jeg tar banen til Sognsvann for å være med på trening på Norges idrettshøgskole (NIH). Alt jeg vet om det som skal skje er at jeg skal ut og løpe, fort og i intervaller. Bare tanken på det forestående gjør meg lettere nervøs. Gamle og vonde minner fra gymtimene på videregående dukker opp på netthinnen: Minner om da gymlæreren min, kjærlig kalt

Blod-Bjarne, som med fløyte i munnen og mord i blikket jaget meg rundt i min ungdoms bøkeskog til jeg spyttet blod.

Masteroppgave i skogen

Denne høsten har de tre masterstudentene på NIH, Line Støen, Sigbjørn Litlekare og Marit Sandvei, samlet sammen 27 unge mennesker til et forskningsprosjekt som skal resultere i masteroppgaven deres. Deltagerne er delt inn i to grupper etter loddrekning, der den ene trener langkjøring og den andre sprintintervall.

– Det finnes en del studier av effekten sprintintervall kan ha, men disse studiene er gjort på godt trente mennesker og ikke på folk i middels god form, sier Line Støen.

Hensikten med studiet er å finne hvilken effekt sprintintervaller har kontra tradisjonell langkjøring, som vil si å løpe i et jevnt, moderat tempo over tid, for å bedre utholdenheten. Tidligere forskning har vist at sistnevnte treningsform kan ha gunstig innvirkning på fysisk form og helse. De tre masterstudentene er spente på om de vil finne forskjeller mellom de to treningsgruppene.

Møkkavær og prestasjonsangst

Etter å ha funnet garderoben og fått på meg treningstøyet, møter jeg de tre prosjektansvarlige og de andre forskningsobjektene i resepsjonen.

En av de frivillige denne fredag morgen er statsvitenskapsstudent

Ole Petter Olsen.

– Akkurat når en står opp om morgenen og hører at det regner, da kan det være litt kjipt å dra ut for å løpe. Men med en gang en kommer i gang med treninga så er det er greit, forsikrer Ole Petter.

Det er lite som minner om mitt fordums gymlærerspøkelse ved de tre masterstudentene fra Idrettshøgskolen, og det roer nervene mine litt før den forestående treningsøkta. Også de andre frivillige virker positive. Pulsbåndet blir festet over bringa mi og klokka på armen, og så bærer det i høvelig lavt tempo ut i regnet og mot skogen med den stakkars fotografen halssende på slep.

Langs veien mot Sognsvann småprater jeg litt med Line Støen om prosjektet, men ingenting fester seg. Jeg har bare én tanke i hodet; jeg skal komme igjennom treninga med æren i behold. Jeg kan da ikke være i så mye dårligere form enn

melkesyre

Heia, heia: Opp, opp, opp: sprintintervallene foregikk i motbakke.

Pust i bakken: Sprintintervalltrening er akkurat like hardt som det høres ut som.

dette representative utvalget av middels trente studenter?

Melkesyra kommer

Etter ti minutters oppvarming i rolig tempo og med tre små, hurtige intervaller, beveger vi oss opp i terrenget til en bakke for å ta fatt på selve spurtintervallene. To og to skal vi løpe seks intervaller med nesten full intensitet i 30 sekunder. Etter spurtene går vi rolig ned bakken igjen og hviler i tre minutter. Det er hard trening, og for hver spurt kjenner jeg mer og mer melkesyre i beina, og jeg havner lenger og lenger etter min makker Ole Petter fra Fredrikstad.

– Formen kunne vært bedre, men den er stigende, sier Ole Petter.

Det er ikke bare hans form som kunne vært bedre, tenker jeg. Ingen regelmessig trening de siste fem - seks årene har satt sitt preg på kroppen min.

Det er en inderlig god følelse når intervallene er over, en følelse av å ha tatt ut alt. Jeg holder meg til lårene og kvitter meg med akkumulert spytt, men jeg kjenner ikke blodsmaken i munnen som jeg minnes fra tidligere. Bakken vi har løpt opp ser mer ut som banen på Bjerke etter lørdagstravet enn hva det romantiske navnet Måneskinnsløypa tilsier. Regnet fortsetter å sildre fra himmelen og ned i den disete skogen. Jeg er glad vi skal tilbake til de varme dusjene på NIH, og jeg misunner ikke de andre som om seks uker skal løpe ti intervaller opp den samme bakken. De får håpe på snø, for det er atskillig bedre enn regn i november. Etter å ha gitt alt føler jeg at jeg har æren i behold. Men prestasjonen har absolutt forbedringspotensial.

– Du må gjerne bli med flere ganger, Bendik, sier Line Støen.

Da står det bare på motivasjonen.

bendikl@universitas.no

Om prosjektet

- Tre masterstudenter på NIH, Line Støen, Sigbjørn Litleskare og Marit Sandvei, skriver masteroppgave om nytten av sprintintervalltrening i forhold til mer tradisjonell langkjøring.
- Hensikten med prosjektet er å sammenligne effekten av de to treningsformene.
- Prosjektet strekker seg over 14 uker i høst. De tre første og de tre siste ukene vil bli brukt til grundig testing av deltakerne, mens selve treningen vil foregå over åtte uker med tre økter ukentlig der treningsmengden gradvis vil øke utover i prosjektet.
- 27 frivillige er med på prosjektet som forsøkspersoner. Etter loddtrekning er de fordelt i to grupper, der den ene trener sprintintervall mens den andre trener langkjøring.

MIN STUDIETID

tekst og foto: Magnus Løvold

■ HVEM:	Ellen Horn
■ STUDERTE:	Skuespill på Statens Teaterskole (nå Kunsthøgskolen i Oslo)
■ NÅR:	1972–1975
■ AKTUELL MED:	Regissørdebutant med stykket <i>Soloppgang i Riga</i>

Liten og tøff i trynet

– Jeg var kanskje litt for eplesunn for den skolen. Det passet nok bedre for eksentriske kunstnertyper som kom for sent, var i bakrus, og hadde stadige nervesammenbrudd, sier Riksteaterets direktør Ellen Horn.

Vi treffer Horn på Riksteaterets kontorer i Nydalen. Hun er åpenbart en travel dame. Mellom to møter har hun allikevel funnet tid til å la tankene vandre 40 år tilbake i tid, til tiden på Teaterhøgskolen i Oslo.

At skuespilleryrket ikke er noen dans på roser, er noe Horn fikk erfare allerede i studietiden.

– Teaterskolen tok hele livet vårt. Vi var der døgnet rundt, på godt og vondt, og fikk veldig lite tid til å gjøre andre ting. Skolen innprentet i oss at dersom vi ville bli skuespillere, så var det teater det skulle gå i, non stop døgnet rundt, sier Horn.

Horn forteller at hun hadde problemer med å finne seg til rette på skolen, og at det knallharde regimet gikk på selvtilliten løs.

– Det var en krevende og veldig hard skole, og man kunne lett bli veldig selvpoptatt, deprimert og isolert. Det var en fantastisk tid, men det ble mye gråting, hyling, usikkerhet og fortvilelse, sier Horn.

Spesielt godt husker hun sin første øvelse med fektelæreren, en gammel militær ved navn Madtsen.

– Treningen vi fikk var en sjokkartet opplevelse for en lubben, liten, alminnelig pike fra Tønsberg, sier Horn.

– Du traff din første mann under studietiden?

– Ja, jeg møtte ham under en oppsetning av Klaban Klovn i

Frognerparken i 1973. Vi giftet oss samme år. Jeg var nok veldig på jakt etter et fotfeste, fordi det var så voldsomt for meg å gå på teaterhøgskolen, sier Horn.

Siden hun ble uteksaminert i 1975, har Horn erfart at en skuespillerutdanning kan brukes til langt mer enn å spille skuespill.

På begynnelsen av 90 - allet trådte hun som sjef for Nationalteateret, som på den tiden befant seg i en svært presset økonomisk situasjon.

Hun lyktes så godt med å bringe Nationalteaterets økonomi på fote, at hun i 2000 ble utnevnt til kulturminister i Jens Stoltenbergs første regjering. Siden gikk veien til Riksteateret, som hun har ledet siden 2005.

Verdien av å ta sjansen på å gjøre ting man egentlig ikke tror man kan, er noe Horn lærte allerede på opptaksprøven til Teaterhøgskolen.

– Opptaksprøven var en veldig spesiell erfaring. Da jeg ble spurt om det var noe spesielt jeg ønsket å vise, som jeg kunne, så sa jeg at jeg kunne stå på hendene, selv om jeg aldri hadde gjort det i hele mitt liv. Men jeg kastet meg opp, og der sto jeg på hendene gitt!

– Jeg lærte at det lønner seg å være litt tøffere i trynet enn man egentlig er, sier Horn.

Horn mener hun har hatt stor nytte av skuespillerutdanningen gjennom hele sin karriere.

– Skuespill handler om å forstå, tolke og formidle følelser, og det handler om kommunikasjon. Det er ferdigheter som kommer godt med både som regissør, leder og politiker, avslutter Horn.

anmelderredaktør: Kjetil Nordengen
kjetil.nordengen@universitas.no 913 93 807

ANMELDELSER

Frykt og kjærlighet

Det er åpenbart at det som skjedde var barnemishandling og voldtekt av sjeler», skriver den tidligere evangelisten og en gang generalsekretær for humanetisk forbund om sin oppvekst og hverdag i den norske pinsebevegelsen.

Ofte er lesningen like rørende som den er urovekkende. Vi leser historien om en ung gutt revet mellom frykt og kjærlighet til den altseende Jesus Kristus, og det sterke ønsket om å leke, snakke og fungere som et vanlig barn. Dilemmaene lar ikke vente på seg.

Gjennom personlige erindringer fra de klammeste, mest gudfryktige bedehus i landet tar han opp et kontroversielt tema i den sekulære debatt; den sterke effekten religion kan ha i barns tidlige år, og opplevelsen av å miste troen i voksen alder.

Flere nylige internasjonale bestselgere har gått løs på kirkesamfunnenes mektige mørkemenn og indoktrineringsgufne konsekvenser. Zoologen Richard Dawkins' *The God Delusion* og *God is Not*

BOK

Vi som elsket Jesus

Artist: **Levi Fragell**

Forlag: **Humanist Forlag**

Great, av journalist og essayist Christopher

Hitchens, er to eksempler på verk som har brakt svovel og ild over religiøse fanebærere de siste årene. Men det er først gjennom Fragells memoarer at vi blir brakt på innsiden av trollborgen.

Fragell var selv i mange år alt han i dag forakter. Han erkjenner selv gjennom boken at han som vekkelsespredikant i pinsebevegelsen har bidratt direkte til andre menneskers ulykke.

Vi som elsket Jesus er et hardt og ærlig oppgjør med hans tidligere synder, og en advarsel til oss alle om ikke å la slike skjebner gå oss forbi i stillhet. Den er et verdifullt, essensielt innblikk i en hverdag og en oppvekst de færreste av oss (heldigvis) kan relatere oss til.

Axel M. K. Hærland
axelmkh@universitas.no

Arven etter Lenin

Da Herskap og tjenere ble sluppet for et par uker tilbake, fulgte en litt klein debatt om forfatterens sentimentale hyllest til oljen utenfor Stavanger og ulne angrep mot en udefinert miljøbevegelse.

Synd. De som kommer så langt at de plukker opp boka vil nemlig oppdage at Myhre har et fornuftig budskap som presenteres effektivt: Venstresiden er altfor opptatt av å felle moralske dommer, når den heller burde bry seg om den ubehagelige sannhet at hele vestens befolkning er blitt en kapitalklasse som lever av å utbytte arbeidere fra mindre privilegerte samfunn.

Lenin sa vel noe lignende for hundre år tilbake, så en rykende fersk tanke er det ikke. Men Myhre overbeviser om at timingen er riktig, i en tid der «polakk» er ensbetydende med «billig håndverker» og statsministeren åpent innrømmer at utenlandske oljearbeidere

DEBATTBOK

Herskap og tjenere

Av: **Aslak Sira Myhre**

Forlag: **Oktober**

skal besørge Norges fremtidige pensjoner.

Hva er så løsningen? Myhre forklarer antiglobaliseringsbevegelsens manglende gjennomslagskraft med at den ikke er en enhetlig bevegelse. De av oss som kjenner sin Rokkan, vil vel mene at slike allianser er helt avgjørende for å få gjennomslag. Tror Myhre at de enkelte gruppene ville hatt større innflytelse hver for seg?

Det blir i det hele tatt mye snakk om å «evne å ta valg» og «ville ha makt», og vi kommer ikke stort nærmere en løsning. Men alt i alt er *Herskap og tjenere* en god analyse av Norge i verden anno 2010.

Øyvind Bosnes Engen
o.b.engen@universitas.no

lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

RADIO NOVA

Mandag

0600: Democracy Now!
0700: Frokost
0900: Studentnyhetene
0903: Skumma kultur
1000: Studentnyhetene
1003: People Love Music
1100: Studentnyhetene
1103: A-lista
1200: Snakker ikke norsk (r)
1900: Bra trommis
2030: WG-lizta
2130: Get to Know Grime
2200: Goodshit
2300: Sublime to the Ridiculus
0000: Sort kanal
0100: The O and Jo Show

Tirsdag

0600: Democracy Now!
0700: Frokost
0900: Studentnyhetene
0903: Skumma kultur
1000: Studentnyhetene
1003: Ry
1030: Grenseløst
1100: Studentnyhetene
1103: Du skulle ha vært der
1200: UD
1230: Rabarbra

Onsdag

0600: Democracy Now!
0700: Frokost
0900: Studentnyhetene

0903: Skumma kultur
1000: Studentnyhetene
1003: Tekstbehandlingsprogrammet
1100: Studentnyhetene
1103: Radio Nova Highlights
1200: Studentradiolista
1900: Kvegpels
2030: Countrybarn
2100: Spillmatic
2200: Funkiga Timmen
2300: Neu
0000: Støyfoten

Torsdag

0600: Democracy Now!
0700: Frokost

0900: Studentnyhetene
0903: Skumma kultur
1000: Studentnyhetene
1003: Nova Noir
1100: Studentnyhetene
1103: Nova Noir fortsetter
1200: Det Fiktive Selskab

Fredag

0600: Democracy Now!
0700: Frokost
0900: Studentnyhetene
0903: Skumma kultur
1000: Studentnyhetene
1003: Opplysningen 99,3
1100: Studentnyhetene
1103: Nyhetsfredag

Søndag

0800: Ry (r)
0830: Grenseløst (r)
0900: Det Fiktive Selskab (r)
1000: Snakker ikke norsk
1400: Ytring
1430: Stang ut
1500: Sorgenfri
1600: Poplogg

STINKER: Illeluktende navlestrenger av bacon forbinder seeren til tv-en hvor kunstner Anja Carr disker opp hønsetarmer, fiskeøyne og fuglefostre som hun gjerne vil mate deg.

Baconkunst

Anja Carr vil stappe trynet ditt med innvoller syv ganger. Det blir litt mye.

Var det noen som ropte ulv – jeg mener, bacon? Videoinstallasjon til Anja Carr, masterstudent på KHiO, står innerst i galleriet og skriker etter oppmerksomhet. Den viser kunstneren selv med knallrosa pannelugg og kattesminke, som står i et popartsy 60-tallskjøkken og vrenger ut tarmer, fuglefostre og fiskeøyne av diverse retter, som hun med innlevelse prøver å mate seeren med gjennom skjermen i syv kortfilmer.

En rosa ørelappstol er forbundet med tv-en ved en navlestreng av bacon – som sikrer at seeren føres med skitet enten han vil eller ikke. Opplevelsen er heftigere enn forventet, for selv om fargerike, overeksponerte kommentarer til forbrukersamfunnets onder er kjent kost, får dette slagkraft i god gjennomføring.

Før interessen for selve videoen daler og alt blir kjedelig, slår plutselig de spygrønne og gule veggene, gulvteppet i sort pels og ikke minst en emmen kjøttlukt, inn på bevisstheten, og gjør det bittelille rommet mye mer

« Kvalme er en sterk følelse. Kanskje bare litt for sterk til å bære et så lett budskap. »

UTSTILLING

Faster Pussycat! Eat! Eat!

Av: **Anja Carr**

Galleri: **Galleri Boa, Rådhusgaten 19**

ubehagelig enn først antatt. For kvalme er en sterk følelse.

Kanskje bare litt for sterk til å bære et så lett budskap. Det blir litt som ... ja, som å stå i et rom som lukter bacon, med spygrønne vegger og omgitt av navlestrenger, mens noen gauler at du ser for mye på tv og lar deg jo faen meg mate med hva det skal være.

Reaksjonen er mindre absurd enn situasjonen. «Slapp av, mutter'n. Ikke ta sånn på vei. La meg være i fred. Jeg er kvalm.»

Utstillingen står på Galleri BOA frem til 3. oktober. Se (flere) bilder på nett.

Maren Ørstavik
Åse Holthe (foto)
morstavik@universitas.no

Maria Terray Brandtenberg, Universitas

VEKAS UTVALDE

Berre for ein kveld

Dersom du vil ha med deg kva som rører seg på kunstscena for tida, er det andre vegar å gå enn Haustutstillinga. Å halda eit auge med kva studentane på KHIO driv på med er ei god investering i om ikkje nødvendigvis pengar, så i alle fall tid. Her er ein gjeng kreative ungdommar som endå ikkje er blitt slått ut av kunstnarlivets harde realitetar, men derimot får boltra seg fritt i Seildukens nye superutstyr og vakre lokale.

Kvar mandag stillar Kunstakademistudentar ut på det sjølvdrivne One Night Only Gallery, situert i UKS sine lokale i Lakkegata. Denne veka heiter prosjek-tet Donkey&Punch, og det er berre å stikka innom. Billeg øl har dei òg.

Donkey&Punch

Kva: Utstilling

Kor: Lakke-gata 55

Vinglete Vinni

Med sin første solo-plate står Vinni fra Paperboys på egne ben for første gang. Skjønt – alene er han ikke. Med seg har han en drøss kredible bidragsytere. Her nevnes i fleng: Timbuktu, Jarle Bernhoft, Madcon-Tshawe, Nora Noor, Thom Hell, Laila Samuelsen. Bak produsentspakene står norsk hip hops grand old man, Tommy Tee. Lineupen er spennende, men ved første gjennomlytting blir man sittende igjen som et stort spørsmålstegn. For hva i all verden skjedde i dette innspil-lingsstudioet?

Det kan virke som om hver gjes-teartist har fått tildelt en låt til fri forlystelse og forming etter eget uttrykk og stil. Deretter har Vinni smørt sammen noen vers om vær og vind, krig og fred, tro og håp som han rapper over de ledige flekkene som fortsatt fins i låtarrangementene.

Sluttproduktet er mildt sagt sprikende, og man spør seg;

hva er egentlig Vinnis egenart, bortsett fra de hemnings- og retningsløse sjangerflørtene og evnen til å skrape sammen et musikalsk stjernelag vel så bra som Follo FK?

Den funky førstesingelen «Let the monkey out» med Tim-buktu fører tankene tilbake til Outkasts storhetsdager, mens discofeelingen på «Phoenix» gir får det til å rykke i Kylie Minouge-nerven(!).

De streitere låtene uten gjes-teartister blir fort en kjedelig affære. Det er lett å bli sittende igjen med følelsen av at tittelen Happily lost treffer litt vel godt, og at Vinni kanskje er best når han ikke er helt solo.

Mirjam K. S. Folkvord
mirjamkf@universitas.no

Metall for Odin

De djerpe vikingene i Enslaved er tilbake. Deres nye album er døpt Axioma Ethica Odini. Det betyr ikke Odins etiske øks, det betyr at Håvamål er verdig – og om deres mål er å være verdige den gamle enøyde krokens gunst, så har de langt på vei lyktes. For dette er godt håndverk.

Axioma Ethica Odini er metall med to l-er, en tung, massiv og dyster vegg av lyd. Det er riktignok også en vegg med lite variasjon; uten altfor stor dynamikk. Men til gjengeld er albumet gjennomført og helhetlig.

Skiva gir et noe ensformig og monotont førsteinntrykk. Det kan virke som om grunnen til at hver låt varer i syv minutter, er at de spiller hver del to gan-ger etter hverandre. Men hvis en lar sinnet vandre kunne man gjerne hørt dem enda en gang, for da kan musikken være både overveldende og vakker.

Midt i albumet kommer det et velkomment avbrekk med den litt ambiente tittellåta «Axioma,» og derfra tar albumet tildels en ny vending. «Night Sight» skiller seg ut som en dy-namisk låt med mektige, tunge mellompartier, og Lightning lukter så smått på det progres-sive og dissonerende.

Axioma Ethica Odini er tro mot sin sjanger; men med flere klisjeer enn overraskelser. De sarte sjeler vil syte over bråket, og de innvidde vil høyst sannsynlig forgude albumet mer enn de dyrker Odin. Men for oss andre dødelige ender Enslaved bare midt på Yggdrasil – for de holder rett og slett ikke interes-sen godt nok oppe.

Mikael Lunde
mikaellu@universitas.no

PLATE

Happily Lost

Av: Vinni and the Vaga-bonds

Plateselskap: Cosmos

Pål Buset, redaktør i Radio Nova

NOVA ANBEFALER

Få på deg brill

Henger du igjen i et ungdommens lim-bo? Fy faen. Så to tusen og tre.

Få på deg de trange buksene (du veit; trange i leggene, gjerne litt løse, på grensen til baggy i livet). Skaff deg et par rare briller (du veit; feit ramme, far-geglade, upassende på en tidløs måte, gjerne uten styrke – eller, om nødven-dig, med feil styrke (det er viktigere å

se bra ut enn å se godt)). Skriv og les blogg (du veit; utlever andre (ikke deg selv) på en kvasiintellektuell måte). Hør på riktig musikk. Heng på riktig sted. Snakk kun med mennesker med tilsva-rende selvpromoteringsbehov.

Og for all del; ikke glem at hipste-ren er tidløs. Det er begrepet som er i forandring.

Å være hipp

Når: Tidløst

CC: Det kos-ter å være kul

KULTURKALENDER

onsdag 29. september

U1 Café: Kom på nytraktet kaffe og ymse bakverk til hyggelige priser. Slapp av mellom forelesninger eller ta med lunsjen din og spis den her. Valget er ditt, så lenge du rydder opp etter deg. **Blindern, Eilert Sundts hus, SV-bygget, kl. 11.00-16.00.**

Capoeira: Kom på capoeiratrening, kampsporten hvor det viktigste er å danse og ha det gøy. Fellestrening. **Blindern Athletica, sal 5, kl. 20.15-22.00.**

torsdag 30. september

Realfrokost: Realistforeningen arrangerer en real frokost, hvor paleontolog Natascha Heintz skal snakke om paleontologi, denne læren om forhistorisk liv. Det blir attpåtil servert gratis frokost fra kl. 08.30. **UiO, Vilhelm Bjerknes' hus, RF-kjelleren.**

Kjellerkafé: Ta lunsjen på Kjellern - spill et brettspill eller nyt en deilig muffins. Det er også mulig å legge kol-lokvier hit, om det skulle være ønskelig. **Blindern, Helga Engs hus, Kjellern, kl. 12.00-16.00.**

Kafé Uglemor: Kom på nystekte – og muligens ulovlige – vafler, samt billig kaffe på Uglebo. **Blindern, i kjelleren på Sophus Bugge (HF), fra kl. 12.00-16.00.**

Kung-fu! Bli med på en variert treningsform som er godt for både kropp og sjel. Kom på nybegynnertrening med OSI Kung Fu på **Domus Athletica, sal UA, kl. 18.30-20.00.**

Jiu-jitsu: Vil du lære deg hvordan man benytter slag, leddlåser, kvelninger og kast for å passivisere en angriper? Bli med på nybegynnertrening i jiu-jitsu, en tradisjonell japansk kampsport som er egnet for både kvinner og menn. **Domus Athletica, sal UA, kl. 20.00-22.00.**

Jazz-jam: Musikkstudenter fra Musikkhøgskolen sørger for laid-back jazzing, mens du kan lene deg tilbake med et glass rødvin og nyte stemningen. **BokCaféen, Chateau Neuf, kl. 21.00.**

Fjellmøte: Det er igjen duket for fjell-møte på Chateau Neuf, hvor Johannes Østensjø skal komme og fortelle om sin bestigning av Europas høyeste fjell – Elbrus. Det blir lovet god stemning, og gode muligheter for å bli lurt med på tur. **Biblioteket, kl. 19.00.**

Filmvisning: Hva passer vel bedre på en mørk og tung høstkveld enn en skrekfilm? Cinema Neuf viser den norske filmen *De dodes tjern* fra 1958, som handler om en gruppe norske ungdommer som reiser til en hytte i skogen. Skumle ting skjer. **Chateau Neuf, Lillesalen, kl. 19.00. Pris: 40/60 (medl./ikke-medl.).**

fredag 1. oktober

U1 Café: Kom på nytraktet kaffe og ymse bakverk til hyggelige priser. Slapp av mellom forelesninger eller ta med lunsjen din og spis den her. Valget er ditt, så lenge du rydder opp etter deg. **Blindern, Eilert Sundts hus, SV-bygget, kl. 11.00-16.00.**

Lunsj med kultur: Universitetet hiver seg på singer/songwriter-bølgen, og presenterer for andre uke på rad en relativt ukjent, kvinnelig norsk låtskriver. Denne gangen er det Mari Solberg fra Voss som skal spille egne låter, samt kjente sanger som hun gjør til sine egne. **UiO, vestibyen i Georg Sverdrups hus (UB), kl. 12.15-12.45. Kafé fra kl. 11.45.**

Fredagspub x 3: Ta deg en velfortjent øl eller tre etter en lang uke på lesesalen. Blindern, Eilert Sundts hus, U1, kl. 17.00-02.00. Eventuelt kan du stikke over plassen til Uglebo på Sophus Bugge, mellom kl. 18.00 og 02.00. I tillegg er det fredagspub på Kjellern på **Helga Engs hus, kl. 17.00-02.00. Så mange muligheter!**

Hiphop-kro og quiz: Finn frem adidasene og sagge-buksa og ta turen til RF-kjelleren! Natten vil bli fylt av gode bassrytmer fra diverse godbiter innen hiphop, funk, RnB og dancehall. Funken skrus på etter at quizen er ferdig. **UiO, Vilhelm Bjerknes' hus, kl. 18.04-02.00.**

Akademisk vorspiel: Middelklassens eksperter, med sine politisk korrekte og vitenskapelig begrunnede synspunkt, har blitt til en pest og en plage for andre samfunnslag. Dette har blitt møtt med både motfortolkninger og åpen kulturell motstand. Ketil Skogen, professor i sosiologi, skal gi oss en innføring i hva slik motstand går ut på. **Chateau Neuf, Biblioteker, kl. 19.00.**

Symfoniorkestern: Må ikke forveksles med det norske Symfoniorkesteret. Dette er nemlig et svensk popkollektiv av et band, inspirert av bl.a. Belle & Sebastian og Francoise Hardy. Selv påstår bandet at de tar popsjangeren i kragen, gir den en lett smekk på baken, kysser den for så å sette den tilbake på sin høye pidestall. Besnærende. **Chateau Neuf, Klubbscenen, kl. 20.00. Pris: 30/50 (medl./ikke-medl.).**

Metal-kveld: Den norske gothic metal-giganten Tristania, som visstnok har en snerten italiensk vokalist i fronten, spiller på Betong denne kvelden. De støttes opp av det svenske doomorkesteret In Mourning, samt vestlendingene i Vulture Industries. **Chateau Neuf, kl. 21.00. Pris: 120/170 (medl./ikke-medl.).**

Trafikklysfest: Kle deg i rødt, gult eller grønt (i harmoni med din sivilstatus) og kom på trafikklysfest på **Helga Engs hus. Kjelleren, kl. 19.00.**

lørdag 2. oktober

Oslo Queer Festival: På festi-valens andre dag er det duket for ulike workshops, blant annet en «drag workshop», hvor du kan leke med din egen oppfatning av kjønn. Fra kl. 13.00. Utover kvel-den kan du oppleve ulike band, queer brulesque, performance og DJ'er. Kveldsprogrammet starter kl. 19.30. **Blitz, Pilestredet 30E.**

mandag 4. oktober

U1 Café: Kom på nytraktet kaffe og ymse bakverk til hyggelige priser. Slapp av mellom forelesninger eller ta med lunsjen din og spis den her. Valget er ditt, så lenge du rydder opp etter deg. **Blindern, Eilert Sundts hus, SV-bygget, kl. 11.00-16.00**

Capoeira: Hvorfor ikke starte uken med en capoeiraøkt? Nybegynnertre-ning og trening for blått og hvitt. **Blindern Athletica, sal 4, kl. 19.00-22.00.**

Upopulær helaften: Ukas upop-aften serverer hele to foredrag, og er dermed blitt til en helaften. Del én tar for seg tyske historikers rolle under og etter nazimen. Foredragsholder er militær-historiker Rolf Hobson ved Institutt for forsvarsstudier. Del to problematiserer hvorvidt hjerneforskning kan endre samfunnet, og foredragsholder er Johan F. Storm fra Senter for molekylærbiologi og nevrovitenskap ved UiO. **Chateau Neuf, Lillesalen, fra kl. 18.00 og utover.**

tirsdag 5. oktober

Kafé Uglemor: Kom på nystekte og juridisk tvilsomme vafler, samt billig kaffe, på Uglebo. **Blindern, i kjelleren på Sophus Bugge (HF), kl. 12.00-16.00.**

Kung-fu! Bli med på variert trening som er godt for både kropp og sjel. Kom på nybegynnertrening med OSI Kung Fu på **Blindern Athletica, sal 5, kl. 20.15-21.45.**

Spillbonanza! Oslostudentenes egen spillforening, ARES, arrangerer spillkveld. Ikke bare har den 50 spill tilgjengelig, men det er også mulighet for å være med på rollespill. **RF-kjelleren, Vilhelm Bjerknes hus, kl. 17.30.**

Filmvisning #2: Ingmar Bergmans film Viskingar och rop, fra 1972, forteller om en kvinne som er døende av kreft. Når hun får besøk av sine to søstre, kommer lenge undertrykkede følelser mellom søsknene opp til overflaten. **Chateau Neuf, Lillesalen, kl. 19.00. Pris: 40/60 (medl./ikke-medl.).**

onsdag 6. oktober

Fele til folket! Det blir en fresh aften med fele, trekkspill og gitar. Finn frem din indre Odd Nordstoga og kom på **Chateau Neuf, BokCaféen, kl. 21.00.**

Inspirasjon til masteren

Om å ta ansvar

En dyslektisk jusstudent ved UiO blir nektet tilrettelegging med hjemmeeksamen og muntlig eksaminasjon. Avslaget begrunnes blant annet med at en tilrettelegging åpner opp for å måtte gi flere studenter samme tilbud, noe fakultetet ikke ønsker. Denne policyen har nå smittet over på blant annet studenthelse-tjenesten, som mener det kan være gode penger å tjene på en slik holdning.

– Vi har nå sluttet å behandle studenter med klamydia. Hvis vi kurerer én student, så må vi jo kurere hele gjengen, og det er ikke ønskelig, uttaler en lege.

Pengebruk

For to uker siden skar noen opp Karriere-senterets (KS) banner utenfor idrettsbygget. KS' leder, Gisle Hellstein, synes saken er irriterende.

– Slikt som dette hører hjemme på en ungdomsskole, ikke på et universitet. Hærverket kommer til å koste oss rundt 10 000 kroner, penger vi mye heller ville brukt på studentene, uttaler han.

Ad Notam har på vegne av studentene – som KS er så opptatt av – utarbeidet en liste over ting det i utgangspunktet

- hadde vært mer fornuftig å bruke 10 000 kroner på enn dette latterlig dyre banneret:
- 1 MacBook Pro
 - 5 månedsleier på Kringsjå (inkludert strøm)
 - 50 midlertidige tannfyllinger
 - 214 dagens middag
 - 909 flasker øl
 - 6666 doruller

Kineserne på erten

I forrige uke kunne vi lese i VG at kinesere dette studieåret utgjør den største utenlandske studentgruppen på BI. Dagen etter forteller samme avis at kronprinsesse Mette-Marit nå går løs på sitt tredje kurs som masterstudent ved skolen. Rektor Tom Colbjørnsens argumentasjon i de to sakene kan oppsummeres slik:

– Både kinesere og prinsesser er veldig arbeidssomme, og de insisterer på å bli behandlet som vanlige folk. BI har ambisjoner om å få enda flere kinesere og prinsesser, for å styrke det internasjonale og kongelige miljøet på skolen. Det er nok en bevisst strategi fra Kina og slottet å sende unge til BI for å skaffe seg kunnskap og kompetanse, uttaler rektoren.

Positiv: – Mer av dette, gliser rektor Tom Colbjørnsen.

Moteslave: Rektor ved Høgskolen i Molde hevder det var hun selv som kom fram til at det er trendy å være universitet, og at hun ikke trenger å rådføre seg med Jan Thomas i viktige strategiske spørsmål. FOTOMANIPULASJON: KETIL BLOM

Trendrektoren

– Er dere trendslover?

– Hva?

– Du sa i forrige utgave av Universitas at dere ville bli universitet fordi det er trendy. Hva mener du med det?

– Det har ikke jeg sagt. Jeg har ikke sagt at vi vil bli universitet i det hele tatt.

– Er Høgskolen i Molde en hipster-skole?

– Jeg skjønner ikke hva du mener.

– Jo, du skjønner, hipstere er veldig opptatt av moter og trender.

– Jeg vil si vi er en ganske seriøs høgskole.

– Ok. Pleier dere å rådføre dere med Jan Thomas i viktige strategiske spørsmål?

– Nei.

– Dere gjør ikke det altså?

– Nei.

– Samisk høgskole vil også gjerne bli universitet. Tror du de klarer å bli kule og trendy? Jeg mener, samekofte liksom.

– Er du seriøs? Hvem er det jeg snakker med?

– Du snakker med Mathias Vedeler i studentavisen Universitas.

– Jeg må bare le av spørsmålet ditt. Det har jeg ingen formening om. Dette vil jeg ikke svare på.

– Greit. Høstens farger er rødt, leopard og kamelfarge. Jeg regner med at dere har planer om å utsmykke skolen deres for høsten. Hvordan ville dere ta i bruk disse fargene?

[Legger på]

[Universitas ringer opp igjen.]

– Hei, Universitas her igjen. Linjen ble visst brutt. Dere har altså ingen planer om å innføre rød leopardtapet med kameler på?

– Herregud. Skal jeg svare, må du være seriøs. Jeg vil ikke være med på det her. Jeg nekter å svare på spørsmålene. Dette med farger og alt det der. Jeg synes det bare er tull

[legger på]

[Universitas ringer opp igjen.]

– Hallo, det er Universitas her.

– Du prøver igjen, ja?

– Jeg har bare ett eneste spørsmål til. Vil du vurdere stillingen din etter dette?

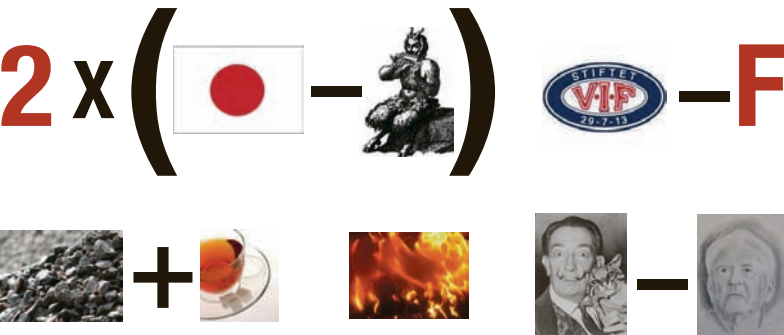
Klikk

Mathias Vedeler
mathv@universitas.no

HINT: UiO er blitt forbigått av Universitetet i Bergen på en eller annen slags akademisk deiligst.no-greie. Dødskjipt! Vi slikker sårene med å minne om at det ikke er alt skarrepakket gjør bedre enn oss. Svar (og eventuell mothets) sendes til filip.roschauw@gmail.com.

FORRIGE UKES LØSNING VAR: «Skjerpings, Mastersinker», og tror du ikke det var nettopp en mastersinke som brukte dyrebare tid på å løse den meningsløse lille ordfloka? Nå må du ta deg sammen, Audun Lindbråten.

1. Hva heter det innvandringsfiendtlige partiet som havnet i vippeposisjon etter det svenske riksdagsvalget forrige uke?
2. Hvilken tegneseriefigur fikk 120 håndskrevne stemmer ved ovennevnte valg?
3. Under hvilket navn er hip hop-artisten Jason Michael Bosak Diakité bedre kjent?
4. Hva heter dramatikeren som blant annet skrev *Ett drömspel*, *Fröken Julie* og *Faderen*?
5. Hva heter de fire medlemmene av ABBA?
6. På hvilken tv-kanal var den svenskspråklige frosken Skurt programleder?
7. Hvem hadde en hit med «Angels Crying» i 1998?
8. Hvor stor er Sveriges befolkning?
9. Hva heter det svenske jagerflyet som tapte kampen mot amerikanske Joint Strike Fighter da norske myndigheter bestilte nye kampfly i 2008?
10. Hvilken svensk politiker skapte skandale etter å ha kjøpt Toblerone med statens bankkort på begynnelsen av 1990-tallet?

Svenske: Jason Michael Bosak Diakité

1. Sverigedemokraterna
2. Donald Duck (Kalle Anka)
3. Timbuktu
4. August Strindberg
5. Benny Andersson, Björn Ulvæus, Agnetha Fältskog og Anni-Frid Lyngstad
6. TV3
7. E-Type
8. Rundt 9,4 millioner innbyggere
9. JAS 39 Gripen
10. Mona Sahlin